

Ligt ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Cafés en Leesinrichtingen, zoowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang“.

Opgericht door Kolonel G. E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

KANTOREN:

HOOFDBESTUUR HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.
INLICHTINGDIENST TELEF. 4519. POSTGIRO 14574

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD“
HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. TEL. 4519. POSTGIRO 14574

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederland tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 4519. Postgiro 14574; in Nederl.-Indië tot den Hoofdvertegenwoordiger te SOLO, Mr. K. FAUSER. Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20, Tel. Interc. 474 en 475. Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN

moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie“, en gezonden aan de Presidente: HEERENGRACHT 7, DEN HAAG.

Fa. Wed. H. VAN GEMERT & Zn. = Havana-Sigarenfabrieken = BEST (N.-Br.), Holland

EENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

Het succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door onze sigaren rechtstreeks te verkoopen aan de Verbruikers en dat wij door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook vele bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan familieleden of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het idee gebracht aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op dezelfde wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen. Al onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door ons tegen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend zijn, daar elke tusschenhandel wordt uitgeschakeld en de winsten, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker ten goede komt, bedragen voor Holland 25 à 30 %. Nog belangrijker is zulks voor H.H. Rookers in Ned.-Indië, daar niet alléén Reizigers en Tokohouders (in Holland Winkeliers), doch ook IMPORTEURS worden uitgeschakeld, indien men

zell z'n sigaren rechtstreeks gaat importeeren. Door Uwe benoogde sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan eene proef te nemen met ons fabriekaat en zijn wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden.

Blijvende relaties te winnen is ons doel en garandeeren wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventuele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. kortling kunt genieten van het factuurbedrag.

VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN

INHOUD: Algemeene Vergadering. — Een ééniq plekje. — Voor onze Leden in Oost-Indië. — Indische Jaarboekjes. — Persoverzicht uit de Ind. Bladen en Tijdschriften. — Uit de Eur. Pers. Uit de Inl. Pers. Uit de Chin. Pers. Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verre Vreemde. — Mededeelingen. — Mutaties van 21 tot 28 Juni 1922.

Algemeene Vergadering

der Vereeniging „Oost en West“, te houden te Amsterdam op Zaterdag 15 Juli e.k. des namiddags ten 2 uur in het American-Hotel (ingang Leidsche plein).

Punten van behandeling.

1. Notulen (vide K. W. No. 26 van 30 Juni 1921).
2. Jaarverslag; Rekening en verantwoording 1921 met uitgebracht rapport der Commissie van verificatie; Begrooting 1922. (Vide K. W. No. 26 van 29 Juni 1922).
3. Benoeming Commissie van verificatie rekening en verantwoording 1922.
4. Voorziening vacatures Hoofdbestuur.
5. Exploitatie Koloniaal Weekblad.
6. Bepaling plaats volgende algemeene vergadering
7. Wat verder ter tafel zal worden gebracht.
8. Rondvraag en sluiting.

Na afloop der vergadering bestaat gelegenheid tot een bezoek aan het Koloniaal Instituut, afdeeling Tropische Hygiëne, Mauritskade 57, ingang Oosterpark.

De Secretaris,
VAN DER BRUGH.

Een ééniq Plekje.

De nieuw-ingerichte theesalon van „Boeatan“, Heulstraat 19, Den Haag, thans niet meer in het achterlokaal, doch vroolijk, licht, aan de straat, ziet er bijzonder gezellig en smaakvol uit. Zulk een mooi plekje, waar men, te midden van Insulinde's kunstnijverheidschatten, een heerlijk, goed-gezet kopje Javathée met Indisch gebak voor maligen prijs met recht genieten kan, is ééniq, niet alleen in ons land, maar zelfs in Europa, in de geheele wereld, volgens de getuigenis van kunstzinnigen, die véél gereisd hebben en overal, waar zij kwamen, juist naar iets dergelijks gezocht hebben.

De treffende kleuren en motieven der verschillende ikats en batiks komen, in allen eenvoud recht uit tegen den wand gehangen, prachtig tot hun recht; welk een weelde van tinten in die kast met zijden weefsels, waarmee de schat van waarlijk mooie gebruiksvoorwerpen op de rekken prijkkend, geheel in overeenstemming is. Hoe goed doen de bloemen in de koperen vazen en kommen!

Hier kan men tot het overtuigend besef komen van de innerlijke beschaving van Insulinde's inboorlingen.

Een trouwe bezoeker.

Voor onze Leden in Oost-Indië.

BEKENDMAKING.

De Vereeniging „Oost en West“, wil zij in staat zijn haar werken te blijven verrichten, heeft ten zeerste den steun noodig van hare leden en begunstigers.

Ieder lid kan, als hij het wil, de Vereeniging een dienst bewijzen, want hoevelen zijn er geen lid op grond alleen hiervan, dat zij niet weten, wat de Vereeniging „Oost en West“ eigenlijk doet. Voor

INDISCHE UITRUSTINGEN
VOORDEELIGST ADRES:
AU BON MARCHÉ
A. DE VRIES & ZONEN
AMSTERDAM
ROTTERDAM
DEN HAAG
UTRECHT
BAARN

DEN LEDEN wordt beloofd doch dringend verzoekt, bij adresverandering, hiervan ten spoedigste mededeeling te doen: in Nederland aan den Heer Administrateur der Vereeniging, Heulstraat 17, Den Haag; in Indië aan den Hoofdvertegenwoordiger, den Heer Mr. K. FAUSER te Solo (Java).

H.H. Leden van „Oost en West“ indien U een Auto nodig heeft, waar ook heen, bel op HAAG 1010 het AUTO-HUIS

luxe wagens tegen voor U speciaal tarief

Aanbevelend, v.h. J. D. Jonkers Both,
J. VOGELZANG, Directeur-Eigenaar, v.h. Directeur H.A.T.A.X.

P. M. Broekmans - Koningsplein 16-18-20 hoek Heeregracht - **Amsterdam**

Ladies' and Gentlemen's Tailor

Grootste en bekendste Huis van eerste klas Dames- en Heerenkleeding

Speciaal ingericht voor repatrieerenden

Kleeding naar Maat in één dag gereed

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN
VAN
Jansen & Tilanus
FRIEZENVEEN

Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij
ISERIEF & Co Magazijn „de Prijslijst“
DEN HAAG.
Deenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
Prijscourant op aanvraag gratis.

BESCHIKBAAR.

Huwelijks-Uitzetten
Uitrustingen voor Indië
Luiermanden

Door onze veeljarige practijk kunnen wij U het beste leveren, in de meest kostbare, maar ook in de eenvoudigste uitvoering. Bij elke hoeveelheid leveren wij ook:

Lingeries - Bedlinens - Tafelgoederen
Huishoud- en Stukgoederen

Zichtzendingen, ook voor de Tropen, op iedere aanvraag franco.

Specialiteit: Tafel-, Bed- en Huishoudlinens
voor Hotels, Restaurants, enz.
Monsters op aanvraag

Firma A. NIJLAND
FABRIEK VAN WITTE GOEDEREN
ALMELO (Twenthe)

Om goede zaken te maken

is het noodig goede waar te leveren. Doch het publiek moet weten dat gij die levert. Dat bereikt gij alleen door goede en voortdurende reclame.

GEBRUIK DIT BLAD
VOOR UW

Reclamecampagne.

„Oost en West” propaganda te maken, wordt aan elk lid en begunstiger derhalve dringend verzoekt. De contributie toch is van dien aard, dat zij niet geacht kan worden buiten het bereik van ieders beurs te zijn.

Den leden en begunstigers wordt met klem verzocht hun contributie en bijdrage bij het presenteren van de kwitanties direct te willen voldoen. Uitstel van betaling geeft heel veel moeilijkheden, aangezien de afstanden in Indië zeer groot zijn en het dagen, weken en maanden kan duren eer men van een lid bericht kan krijgen.

Het komt herhaaldelijk voor, dat een lid bij verhuizing of overplaatsing zijn nieuw adres aan den Hoofdvertegenwoordiger te Solo niet opgeeft. Een kleine moeite is het hiervan door middel van een verhuiskaart den Hoofdvertegenwoordiger in kennis te stellen. Dit verlicht zeer de administratie, waar de Hoofdvertegenwoordiger toch zijn handen vol mee heeft. Daarbij is het belang van de leden en begunstigers zelf er mee gemoeid. Door het niet opgeven van hun juiste adressen, komt het Koloniaal Weekblad vaak niet op zijn bestemming terecht. Dit kan door de leden zelf voorkomen worden.

Op de leden en begunstigers wordt nogmaals een beroep gedaan, de goede niet te na gesproken, hun contributies en bijdragen prompt te willen voldoen. Hoe wil anders de Vereeniging „Oost en West” aan haar doel beantwoorden, als er geen baten binnenkomen, als de achterstallige contributies en bijdragen zeer vele zijn!

De Hoofdvertegenwoordiger voor Oost-Indië,
Mr. K. FAUSER.

Indische Jaarboekjes.

(Vervolg).

Ook Multatuli maakt in *Max Havelaar* gewag van dat gebod bij residentsventuties: Dwingt ze om in te gaan! N.I. waar hij Droogstoppel laat vertellen van het bezoek bij den gepensioneerden resident op diens buitenplaats te Driebergen. Bij het vertrek uit Indië hadden de meubels van het residentiehuis wel tienmaal meer dan de waarde opgebracht, „omdat de inlandsche hoofden zoo graag een aandenken koopen van een resident, die goed voor hen geweest is.” Maar die brutale Stern durfde wel te zeggen: 't was uit dwang gebeurd. Dat kon hij uit Sjaalmans pak bewijzen! In later jaren, bij den zooveelsten herdruk van zijn vermaard boek, kreeg de schrijver die woorden weer onder de oogen en teekende er bij aan:

„De op inlandsche hoofden uitgeoefende moreele dwang om bij 't vertrek van een hoofdamtenaar fabelachtig hoge prijzen te besteden voor sommige stukken uit z'n inboedel, is ergerlijk. En..... ze moeten wel. Zou anders de vervanger niet meenen, dat ze niets over hadden voor hun resident? Dat ten slotte die vrijgevigheid alweer betaald wordt door den kleinen man, spreekt van zelf. Tot m'n groote verbazing heb ik onlangs 't hooge bedrag, dat besteed werd voor den inboedel van den heer Loudon, zien aanvoeren als 'n bewijs van z'n verdiensten. Mij dunkt dat hij, die dan toch moet geweten hebben hoe zulk opjagen in z'n werk gaat, verplicht ware geweest dat misbruik door 'n uitdrukkelijke waarschuwing te voorkomen. Enz.”

Van zulke onzuivere invloeden was bij deze landheers-ventutie geen sprake. Aan bezoekers, en wat meer zegt, aan koopers, was geen gebrek, maar er was niemand „op last”. Immers, in de monotonie van het dagelijksch leven in het binnenland was eene groote ventutie steeds eene gebeurtenis, een reden afwisseling te zoeken. Zoo ook hier; gestadig kwamen de rijkdommen het ruime erf oprijden en 't was er de zoete inval. Een oude slavenman-doer hield in de achtergalerij het toezicht op 't aanrechten van een open tafel, waar ham, saucis de Bologne, rundvleesch en de onvermijdelijke kip de hoofdschotels vormden. Andere slavenjongens

zorgden voor de dranken; de flesschen en kruiken stonden er eenige geleerden diep. Daarbij was likeur en portwijn niet vergeten; dat was het *ajer kata kala*, het spraakwater voor de Chineezen. Wanneer die maar eerst 'n beetje alcoholisch beïnvloed en *panas koeping* zouden zijn geworden, dan zouden ze zich bij 't opbieden niet onbetuigd laten. Er waren hier inlandsche hoofden, die wel een span buffels konden gebruiken; Chineseche toekohouders, die een oogje hadden op de provisiën en dranken; regenten, die eene goede herinnering hadden aan het sterke *plongko-rijpaard* van den overledene en een span Preanger schimmels; slagers, die de koebeesten monsterden; landheeren, die den omvangrijken reiswagen en andere rijtuigen onderzochten, enz.

Voor het eerstgenoemde vehikel, want in die dagen, toen er nog geen spoorwegen bestonden, was een goede reiswagen een belangrijk middel van verkeer. De Chineseche wagenmaker moest daarvoor een bak van deugdzaam *djati* kunnen leveren, raderen van het taai *walikoetoen-hout* en een kap ondoordringbaar voor de tropische slagregens. Inwendig moest de wagen voorzien worden van geriefelikheden, die daaraan eenigszins het karakter van een woonwagen gaven. Er bevonden zich daarin voorwerpen, welke men in gewone omstandigheden in een rijtuig niet zoeken zou, zooals b.v. een uurwerk. Op de tentoonstelling in 1919 ter herdenking van het 300-jarig bestaan van Batavia, zag men onder de antiquiteiten zulk een uurwerk, in den catalogus vermeld als: „Groot zilveren horloge met ketting voor den reiswagen, gemaakt te Batavia door Noël, en door hem gesigneerd.” Ook moest er voldoende ruimte zijn voor de verschillende ustensiliën, welke men in een reiswagen placht mee te nemen, inzonderheid wanneer die in gebruik was bij hooge ambtenaren. Toen de stichter van het Bat. Genootschap, de raad van Indië mr. J. C. M. Rademacher, te zamen met een ambtgenoot eene inspectiereis in de Bataviasche Bovenlanden ondernam, voorzag hij zijn reiswagen niet alleen van een veldtafel met een paar stoeltjes, maar ook van een..... stilletje. Want het was niet overeen te brengen met de eer en de waardigheid van een Edelen Heer dat hij, ter zake van eene dagelijkse en belangrijke levensverrichting, onderweg zou uitstappen en zich „ter zijde” begeeven. Deed hij het toch, ten aanschouwe van een gemeenlijk tatrijk gevolg, dan bleef ook de afkeuring van den vormelijken Javaan niet uit. Zoo in 't geval van den generaal Friedrich van Gagern, die ten dezen geene scrupules kende, maar ging daar, waar ook de keizer te voet gaat. 'n Soort van soldateske fermiteit misschien; maar, schreef Multatuli:

„Of men met zulke kunstjes van slecht allooi den Europeeschen soldaat kan biologeeren, laat ik daar, maar den Javaan gewis niet. Geen ketting-ganger zou 't mooi vinden.”

Zoo'n ouderwetsche ventutie in 't binnenland, gelijk door den oudgast in het jaarboekje *Lakschni* beschreven, gold voor vele bezoekers als eene openbare en kostelooze gemakelijkheid.

Niet allen kwamen er om te koopen, velen slechts om zich te verpoozen, om kennissen te ontmoeten, om den loop der ventutie gade te slaan, om zich eene verheugenis te drinken aan de beschikbaar gestelde dranken, of zich een embonpoint te eten aan een zwaarbevrachten disch. 't Is goed malen van een andermans koren — doch welke maatschappij is zonder hare parasieten!

De anonieme schrijver in het jaarboekje brengt den lezer, na het publiek, de verkoop zelf voor oogen. Ten 8 ure begint de handeling; in versneld tempo dreunen de bekkenslagen en roepen de over het gansche erf verstrooide bezoekers bijeen. 't Eerst zal het bestiaal verkocht worden en alles dringt vooruit naar de loods waar paarden, runderen, klein vee en pluimgedierte bijeengebracht zijn. Dan worden de „buitengoederen” opgeruimd, alles wat zich op het erf bevond aan wagens, karren, tuigen, koelvaten, leksteen, keukengerij, land-

Gevraagd in alle plaatsen,

DAMES met eenige aanleg voor Teekenen of Schilderen, om in ons eenvoudig Batikschilderen en Lintrikwerk les te geven en onze batikverven en toebehooren te verkoopen.

Firma TENZER, telefoon 4229, Fabriek van Batikverven, opgericht 1887, Noordeinde 139b. Den Haag.

C. P. A. NICOLAI
DUNKLERSTRAAT 33 - TELEF. H. 7057
hoek Valeriusstraat. 17

Specialiteit in Heeren-Modeartikelen

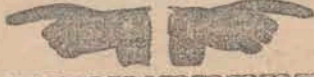
Ruime keuze. Nieuwste Modellen.

N.V. HOOGWERFF, CHABOT & VISSER'S WIJNHANDEL

Hoofdkantoor: ROTTERDAM, Jufferstraat 21c - Tel. 1155

Filiaal: 'S-GRAVENHAGE
Noordwal 4, Tel. 2461

Filiaal: ARNHEM
Eusebiusb. singel 1a, Tel. 195

bouwgereedschappen, dierenhokken, en al wat er aan zoo'n omslachtige Indische huishouding vastzit. Onder levendig loven en bieden, onder het gewone gezwafel van stemmen en de gewone Indische koddigheden loopt dit gedeelte van de veiling af. De morgen is er allicht mee gemoeid geweest; 't wordt tijd voor schaffen. „Lunch” zei men deslijds nog niet; eerder nog „tiffin”. Nooit kwamen de kapitale afmetingen der achtergalerij beter van pas dan bij eene gelegenheid als deze. Er wordt daar van alle ruimte partij getrokken, er wordt danig gepooierd en geschransd, door sommigen als hadden ze er op gevestigd. 't Lijkt haast zoo, wanneer men hoort hoe een administrateur zijn schraaltjes er uitzien opziener aanmoedigt om zich hier, in den Zoeten Inval, te goed te doen. 't Gaat van hem niet af.

„Eet maar flink, en doe 't meteen voor morgen! Excuseer, haas, maar ik zal eerst voor gisteren afeten.....”

Met het geloof wordt het aan deze open tafel zoo nauw niet genomen. Er zijn Mohamedanen, die met graagte een portie varkensvleesch naar binnen werken, dat ze echter niet plompweg *daging* *babi* noemen, maar met de meer oirbare benaming van *daging kebo ketjil* aanduiden. Zoo spreekt ook van de vormelijke Javaan niet van opium, maar van „het zoodanige”. Trouwens, Israëlieten geven hier aan Mohamedanen niets toe; ook hen ziet men met een saucis de Bologne de Mozaïsche wet verwerken. In dit godsdienstloze land zou men op deze Talmudschenners wel de regels uit het studententied „O vader Abraham” mogen toepassen:

Zoo is 't gegaan en gaat het nog
Vol schalkerij, en dat bedrog
Bezielt de natie in 't gemeen,
Tot schand' van goede Nazareën.

Vooraf het buffet wordt druk bezocht en hier vormen de Europeaanen de meerderheid. De flesschen staan er in geleederen; 't is immers voor de ganzen niet gebrouwen. De Chineezzen drinken alles door elkaar, toch het liefst iets zoets, en wanneer ze eten ziet men hen niet zelden het gevulde bord met den rand aan den mond brengen, en dan met behulp van een vork den gevarieerden inhoud naar binnen werken. Ze hebben zoo hun eigen manier om hun broodje in den oven te schuiven. Liever zouden ze gebruik maken van hun nationale eetstokjes; 'n soort van dischgerij, waarmee indertijd de oolijke landvoogd Camphuis zijne Europeesche gasten placht te dupeeren, wanneer hij hen in zijn Japansch landhuis op het eilandje Edam had genoodigd.

Gewis gaat er op zoo'n dag voor 'n heele waarde door 't keelgat, maar dat komt terecht. Er moet couragewater wezen, om de koopers, straks bij 't opbieden, in een „'t kan-me-niet-schelen-stemming” te brengen, en wanneer de Chineezzen maar eens eerst hun debet bij het vendukantoor moeten aanzuiveren, dan zullen ze wel ervaren dat ze dure cognac gedronken hebben.

Na dat schaftuurtje wordt de veiling hervat. Nu komt de inboedel binnenshuis aan de beurt, en er worden goede prijzen „besomd”. Die hartsterking aan disch en buffet schijnen van invloed te zijn op 't bieden; men zou zoo zeggen aan de prijzen die besteed en de kwinkslagen die gehoord worden: Op een vollen buik staat een lustige kop! 't Gebeurt ook, dat een paar „koppige koraalderijtes” ter zake van een snuisterij gestadig tegen elkaar opbieden, simpel omdat de een zich door den ander niet wil laten oversnuiven. Wanneer de dampen van den wijn hun niet zoo in 't hoofd zaten, ze zouden niet zoo morsen met het lieve geld. In een der slaapkamers trekt een ledikant de aandacht door zijne buitensporige afmetingen. 't Moet al een heel oude „echtkoets” wezen, 'n stuk uit den Compagniestijd. „Kijk eris onder, of vader Noach daar ook z'n klompen heeft laten staan!” — zoo wordt den koper door een grappig mensch toegeroepen. Niet zoo grif gaat een staande klok van de hand. Slechts met kwartjes wordt opgeboden; wat zal men ook aanvragen met een klok, die een mooie kast, maar een slecht uurwerk

heeft, althans een uurwerk waarvan niemand weet of 't loopen wil. *Una ex his hora mortis* (een van deze zal het uur van uwen dood zijn) staat er boven de Romeinsche cijfers van de wijzerplaat te lezen. De profecy is goedkoop, ondanks dat deftig Latijn. Zoo'n voorspelling gaat nooit mis. Maar veel kooplust kan er voor zoo'n inhabel verklaard toch niet zijn, en een hier mede aanwezige Engelschman zegt er van: „More ornamental than useful!”

Bij de opveiling van het servies doen die vaste loopers weer de ronde, welke meer uitmunten door platheid dan door nieuwigheid. Zelfs de eeuwig glimlachende John Chinaman glimlacht niet meer, wanneer hij een onmisbaar slaapkamermeubel hoort aanduiden als *tampat sop*, een soeplepel als *korek koeping*, enz. Over 't geheel worden voor het porselein goede prijzen gemaakt, al ziet men hier niet, gelijk op sommige residentsventures, door een Chineesch suikerfabrikant of opiumpachter f 500 betalen voor een onnoozel theekopje — let wel, het kopje, waaruit de *kandjeng toewan* iedereen morgen z'n thee dronk. Welk een souvenir! En dan komt er zeker nog een, waaruit hij zijn koffie, en nog een waaruit hij zijn chocolade slurpte. Ook blijven hier geen groote muurspiegels, groote lichtkronen, groote rottanmatten of ander moeilijk te vervangen huisraad op hun oude plaats; dingen die wel gekocht, maar niet afgehaald worden. Waarom? — dat zal de rijke Chinees wel weten, wanneer hij den nieuwen resident in de *lodji* gaat complimenteeren. Zoo'n kleine attentie kan nooit kwaad.

't Gaat hier alles rumoerig, maar gemoedelijk toe; in één dag is alles afgeloopen, waar men voor eene residentsventurie vaak drie dagen noodig heeft. De slaven en slavinnen komen het laatst en 't schijnt hun weinig te deren wanneer het hun beurt is om op de vendutafel te stappen. Zoo hun het juk der dienstbaarheid is opgelegd, dat juk druk niet zwaar. 't Zou zelfs de vraag zijn of zij eene vrijlating, bij uiterste wilsbeschikking van den overledene, op prijs gesteld zouden hebben, wanneer daarbij niet tevens de middelen voor een onbezorgd bestaan waren aangewezen. Een slaaf is hier nog meer een huiselijke geriefelijkheid dan een goedkope werkkraft. In dit geval wordt de levende waar vlug afgemijnd. De vendu-afslager heeft de reeds zeer gedunde schare de laatste nummers aangeprezen. „Allo! allo! pas op uw mijn. De plechtigheid is haastig voorbij!” Er komt nog een allerlaatste nummer, eene oude *nènek*, „niet in den catalogus vermeld.” Ze is haast te geef; 'n handvol rijksdaalders! En met de sirihipruim in den mond strompelt het mummelend oudje naar den nieuwen meester, 'n Chinees helaas!

(Men beleeft wat als men oud wordt, zei de heks, toen zou ze verbrand worden.)

(Wordt vervolgd.)

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften.

UIT DE EUROPEESCHE PERS.

De duurtotoeslag.

Aneta vernam den 28en April, dat de helft van den duurtotoeslag met 1 Januari wordt afgeschaft en de andere helft op 1 Juli 1923, als resultaat der besprekingen op de begrotingsvergadering. Het gevolg hiervan is, dat voor enkele ambtenaars-groepen blijken zal salarisverhooging onvermijdelijk te zijn als compensatie, waaromtrent nader overleg met den minister zal worden gepleegd.

Vóór de begrotingsbehandeling was het tekort f 222 millioen op den gewonen dienst en f 125 millioen op den buitengewonen dienst en de vloot-uitbreiding, totaal f 337 millioen. Het resultaat der begrotingsvergadering is, dat het tekort thans circa f 100 millioen op den gewonen en f 100 millioen op den buitengewonen dienst bedraagt, zoodat f 140 millioen weggevoerd zijn, het bedrag.

LENSVELT NICOLA

Den Haag Holland

Beschuit en Roggebrood
voor export.

SPECIALE AFDELING

HUWELIJS UITZETTEN INDIESE UIT- RUSTINGEN

VRAAGT GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT

GERZON

DEN HAAG

Merk „MOLEN”

Huishoud-Kwaliteit

TAFELZUREN

Minder scherp dan de Engelsche Pickles, maar toch even GEURIG en SMAKELIJK

JAMS

met heele vruchten, overheerlijk van smaak; bereid volgens speciaal T. & D.-recept.

TIELEMAN & DROS
LEIDEN

BESCHIKBAAR.

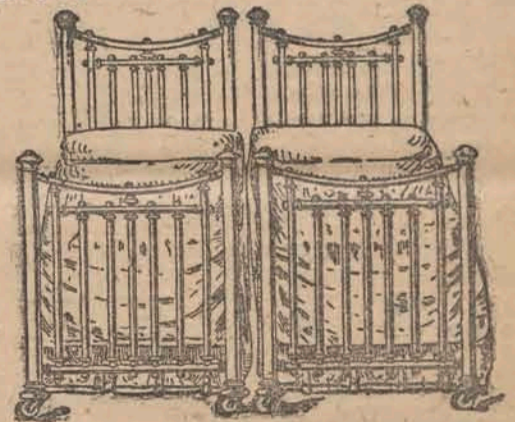
W. J. M. SIMONIS

voorheen Firma Th. A. A. SIMONIS.

GROENMARKT 34, over de Prinsstraat.

TELEFOON H. 2120

DEN HAAG

Specialiteit in BEDDEN

Groote keuze vanaf het beste tot het eenvoudigste.

Magazijn geopend van 8¹/₂—12¹/₂, en van 2—6 uur.

Adverteeren doet verkoopen.

Fabriek van INDISCHE UITRUSTINGEN

Eigen Kofferfabriek

G. KERNER & Co.

BATAVIA

DEN HAAG

SOERABAJA

Stationsweg 78 - Tel. H. 1038

Alle goederen worden onder garantie geleverd. Eventuele vergissingen worden aan onze filialen in Indië kosteloos hersteld.

Zuid-Hollandsche Brood en Beschuifabriek

WALDORPSTRAAT 16-22

's-GRAVENHAGE

TELEF. 1163

Beveelt zich bij Uwe
Leden aan.

Behalve GOED BROOD
wordt U een dividend
van 5 % gewaarborgd.

123

BESCHIKBAAR.

BOEKHOUDEN

Dagcursus, 3 mnd., f 40.—

Avondcursus, 5 mnd., f 45.—

NEDERLANDSCH

Repetitiecursus, 3 mnd., f 10.—

STENOGRAFIE

Zomercursus, 3 mnd., f 10.—

het geheel.

... TYPEN ...

f 10.— het geheel.

FRANSCH

DUITSCH

ENGELSCH

in pr.- en cursussen.

INSTITUUT PONT LAAN v. MEERDERVOORT 190

Adverteeren doet verkoopen.

Perfect Boston, Fox-trot en One-step of Tango voor f 30.—
in zes privé-lessen, bij **Bé W. Meulman** (v.d. Haagse Dans-Instituut)
Willemsstraat 20-22 - 's-Gravenhage - Tel. N. 3068
Modernste stijl en variaties door hem uit Londen en Parijs medegebracht. Vraag
inlichtingen bij het geboede Haagse publiek.

waartoe de inkomsten teruggelopen zijn.
Op de begroting is, in verband met de intrekking van den duurttoeslag, een post van f 10 miljoen uitgetrokken ten behoeve van de positieverbetering dier groepen van landsdienaren, wier geldelijke positie, vergeleken bij andere groepen, bijzonder achtergebleven is. Terzake wordt nader overlegd met den minister.

Volgens de *Ind. Crt.* is besloten alle kantoorpersoneel der Landsdiensten met 10 pct. te verminderen. Sommige deelnemers aan de begrotingsvergadering achtten dit mogelijk, andere maakten bezwaar, doch de Gouv.-Generaal meende, dat de maatregel noodzakelijk was.

Het *Soer. Hbl.* van 4 Mei keurt den maatregel van algeheele afschaffing van den duurttoeslag af. Zekerheid of en zoo ja, in welke mate aan den duurttoeslag zal worden getornd, is officieel nog niet gegeven. Het blad zegt o.m.:

Zijn de percentages en het minimum van den huidige duurttoeslag niet meer in overeenstemming met den ietwat lager geworden levensstandaard, dan is het billijk, dat een herziening dezer percentages plaats vindt. De regeering hoede zich echter voor onbillijkheden, hoede zich er bovenal voor het leven van vele lagere landsdienaren terug te dringen naar armoepiel. De regeering bedenke, dat zij-zelve haar deel heeft bijgedragen in de oprijving van de levenskosten: verhoogde schooltarieven, verhoogde post- en spoortarieven, verhoogde invoerrechten en accijnzen, enz.

Vermindering van den duurttoeslag is wellicht mogelijk. Lagere percentages en verlaging van het maximum is, voor zoover het blad dit kan overzien, niet onredelijk. Tot welke grenzen de verschillende groepen kunnen worden verlaagd, is, zonder de indexcijfers van den Indischen klein- en tusschenhandel, niet precies aan te geven. Het blad geeft der regeering den ernstigen raad ten volle rekening te houden met de belangen van haar dienaren. Geen Indisch ambtenaar zal zich tegen redelijke wijzigingen verzetten. Een onhandelbare geest heerscht niet in die gelederen.

Niet in de bekijping van wat een Indisch ambtenaar, om behoorlijk te kunnen leven, noodig heeft, zoeke de regeering haar bezuiniging, doch in de beperking van de staatstaak binnen haar natuurlijke grenzen. Voor wat het blad zou willen noemen: den socialen staat, is Indië niet rijp; is de economische en culturele ontwikkeling nog te primitief. Het blad bepleit niet een terugkeer tot den ouden politiestaat. Nieuwe tijden hebben nieuwe eischen. Maar bij het streven naar de vervulling van het nieuwe, mogen nuchterheid en klaarheid tot leidsterren zijn. Zij zullen ons behoeden voor een leven boven onze cultuur en boven onzen welstand.

De nivelleering.

De minister gaat in beginsel met de nivelleeringsvoorstellen van de salariering der ambtenaren accoord, maar acht thans den financieelen toestand van Indië ongeschikt voor de doorvoering ervan.

De *Deli Crt.* van 29 April begrijpt niet hoe de minister verwachten kan, dat over vier jaren de toestand dermate verbeterd zal zijn, dat nivelleering mogelijk zal zijn. Immers wordt in het algemeen in handel, cultuur en scheepvaart 1923 als het „krachjaar” aangenomen, dat de crisis zal „kronen”. Eerst daarna kan een zeer geleidelijke opleving plaats vinden, zoodat er vermoedelijk over vier jaren nog niet van grootere offers voor de schatkist gesproken kan worden.

Het blad betoogt vervolgens, dat het zaak is om een nivelleering, maar niet deze nivelleering, door te voeren en op die wijze de salarissen met elkaar in overeenstemming te brengen, doch op een lager niveau, rekening houdend met de draagkracht van de schatkist.

Schrijver ziet niet in waarom, na al dat voorbereidingswerk, de vruchten daarvan weer vier jaren zouden moeten worden opgeborgen in de archieven, met de kans, dat op dat tijdstip de studie ge-

heel opnieuw wordt ter hand genomen en het oude blijft rusten. Zulke een verspilling kan Indië zich tegenwoordig niet veroorloven en het zal dan ook zaak zijn de nivelleering door te voeren. Een post van f 10 miljoen voor salarisverbetering van bepaalde categorieën zal opnieuw tot ontevredenheid, tot eischen en tot nieuwe voorstellen tot verhooging leiden. Aan dat alles kan men ontkomen door een afdoende regeling der salarissen, beheerscht door een zeker verhoudingspercentage, om de uitgaven ervan in overeenstemming met de financiële draagkracht van het land te brengen.

Wat Indië derven moet.

Een entrefilet in het *N. v. d. D.* van 6 April: „Hoe het Mijnezen werkt”, geeft een der lezers aanleiding het volgende o.m. op te merken (*Soer. Hbl.* dd. 27 April):

Er is wel geen dienstak van het Gouvernement, welke meer reden tot verontwaardiging gegeven heeft, wat betreft de wijze, waarop die dienst in de laatste 15 tot 20 jaren den spot dreef met wet en publiek, dan het Mijnezen. Bittere klachten en protesten in Indië, Holland en in het buitenland — met name Engeland — zijn niet van de lucht geweest, doch het Mijnezen stoort zich daaraan niet.

In 1906 logeerde schrijver in Engeland bij Lord Deerpur, die, gezamenlijk met Lord Grimthorpe (chef van het aloude bankiershuis Becket & Co. Londen), zich financieel zwaar geïnteresseerd had in mijnbouwkundige exploraties op Sumatra en speciaal Djambi had laten exploreren door een paar der beste Engelse mijnbouwkundigen: Blundstone, Sir Boverton Redwood, etc. De bovengenoemde personen, die zeer aanzienlijke bedragen hadden uitgegeven, kregen nul op hun request. Eerst werd Djambi gesloten en daarna werden de door deze heeren ingediende aanvragen tot mijnbouwkundige opsporingen afgewezen, ook die buiten Djambi vielen. Het was pijnlijk om deze menschen in hun teleurstelling aan te hooren.

Dit is nu maar een van de vele duizenden van gevallen, die zich hebben voorgedaan. In 1910 en later scheen het consigne aan het Mijnezen te luiden: geen enkele aanvraag te behandelen, zoodat de requesten zich ophoopten en het publiek — dat niet beter wist of de Mijnezen was nog van kracht — ging voort met nutteloos geld te verspillen aan zegels voor de requesten en kosten tot exploratie, alvorens de begeerde terreinen aan te vragen. In de jaren rond 1910 waren heele vertrekken aan het Mijnezen gevuld met tot aan de zoldering opgestapelde bundels requesten voor mijnbouwkundige opsporingen. Het is bekend, dat de Mijnezen toestaat een maximum oppervlakte van 10.000 H.A. voor het aangevraagde exploratie-terrein en dat jaarlijks voor die exploratie een vast recht van 2½ cent per H.A. geheven wordt.

Indien men nu aannemt, aan de hand van het Jaarverslag der Mijnbouw-Mij. „Aequator”, dat gemiddeld jaarlijks 6000 aanvragen onbehandeld blijven — hetgeen zeker verre beneden het werkelijke cijfer is, want schrijver werd in 1912 verzekerd, dat er op dat tijdstip ruim 20.000 aanvragen op afdoening wachtten — dan ziet men welk verlies aan vaste inkomsten het Land lijdt door een dergelijke handelwijze. Hoeveel jaren derft nu het Land al deze vaste, directe inkomsten, en de gemeenschap de indirecte, voortvloeiende uit de exploratie der aangevraagde terreinen? De mogelijkheid der exploitatie van daarvoor geschikt gebleven terreinen, met hun veel hogere directe en indirecte baten, is hier buiten beschouwing gebleven. Men vraagt zich terecht af, hoe lang nog in deze benarde tijden een dergelijke houding zal gehandhaafd blijven.

Korte mededelingen.

Over het eerste kwartaal van 1922 is een sterke stijging van den *Java-theeuitvoer* te constateeren, vergeleken met 1921, voornamelijk wat aangaat Amerika, Engeland en Australië. Volgens de *Pro. Bode* is Amerika dit jaar voor het eerst weer aan de markt voor *Sumatra-thee*, welke gunstiger ex-

F. C. DE BRUYN
eenigst adres voor de bekende
„Parakan Salak” Thee,
f 1.00 per pond.
NEEMT PROEF.
Danckertstraat 43. Tel. M. 4088 en M. 4089

BREDA Bredasche Luxebroodfabriek BREDA
Telefoon No. 72 **F. 't SAS** Lange Brugstr. 10
Hofleverancier
beveelt zich beleefd aan voor de levering van alle soorten
BROOD, BESCHUIT, LUXEBROOD, BANKET,
ONTBIJTGOEK, KOEKJES, enz.
Alles eigen fabriekaat en van de beste grondstoffen vervaardigd.

CORN. VAN DER SLUIJS

BINNENHUISARCHITECTUUR, MEUBELS, STOFFEN, ENZ.

ALLEN NOORDEINDE 162^A. TEL. 4782. DEN HAAG.

portieffers vertoont.
De Loc. verneemt, dat de verkavelingscommissie voornemens is aan de regering voor te stellen over te gaan tot herverdeling van de taak der departementen B. O. W. en G. B., in dien zin, dat een departement voor het verkeerswezen in het leven geroepen wordt, waaronder ressorteren de spoor- en tramwegen, en een departement voor het mijnwezen en de industrie.

De verg. Boedi Oetomo in de Vorstenlanden eischt, volgens de Loc. van 2 Mei, de externeering van den heer Zentgraaff, op grond daarvan, dat de heer Z. „niet opruit de massa, maar de intellectueelen, die op de massa invloed hebben. Hij bedreigt langs een omweg de rust en orde in de Vorstenlanden. Hij forceert,” gelijk B. O. schreef. Volgens de Loc. heeft de journalist Z. zijn continu-actie tegen de Inlandsche organisaties in 't algemeen en B. O. in het bijzonder, te sterk opgevoerd en een pers-campagne ingezet, verre uitgaand boven de betekenis, welke B. O. mag toegekend worden. En de uit den aard der zaak ontzettende reactie wist, conform het gegeven voorbeeld, evenmin maat te houden en vergrootte de requisitoiren van den heer Zentgraaff tot staatsgevaarlijke ketterijen. De over-drijving springt aan beide kanten in het oog.

De Java-Bode van 29 April geeft een overzicht van een lezing van den heer J. Kats over het Javaansch Tooneel. De „Javaansche wajang” verdient meer aandacht, dan men haar gewoonlijk waardig keurt. Men onderscheidt wajang-poerwo — schimmenspel met platte leeren poppen — wajang golek — met houten figuren — en wajang wong — met menschen.

De Zweep deelt mede, dat de vele boeten, die geregeld door den landrechter te Batavia worden opgelegd, per jaar circa f 100.000 bedragen. Van dat bedrag is in het afgelopen jaar slechts een kleine f 30.000 binnen gekomen; het resterende bedrag werd of niet geïnd, of niet betaald; in elk geval komen die, in deze benarde tijden toch zeer welkome gelden, niet binnen.

Mej. Marie Thomas, van Menado, is de eerste vrouwelijke Indische arts, in Indië door de Slavia afgeleverd. Wat voor tegenstand zij in haar schooltijd ondervonden heeft, zou zij alleen kunnen vertellen, maar dat doet zij thans liever niet, aangezien zij met succes haar doel heeft bereikt en tegelijk den weg voor hare Indische zusters gebaad en van doornen en distels ontdaan heeft. De hartelijke gelukwenschen van de Java-Bode vergezellen deze Indische arts in haar carrière ten bate van de lijdende menschheid in Indië.

De Paketvaart opent een nieuwen dienst van Makassar naar Saleier en andere eilanden, ten zuiden daarvan, en, bij een voldoende ladingsaanbod, met nog meer eilanden. De nieuwe dienst geeft aanleiding tot ontwikkeling van deze streken.

Uit Ternate arriveerde te Makassar een gouvernementsstoomer met vier Inlandsche communistische leiders, die op last van den Off. van Justitie preventief gevangen zijn gezet. (Deli Crt.)

De N. Soer. Crt. van 29 April en 1 Mei geeft in twee hoofdartikelen beschouwingen over de positie van den onderwijzer in Indië.

Aneta verneemt dd. 29 April, dat op voorstel van den Dir. van Fin. wordt overgegaan tot de instelling van een bezuinigingsinspectie, wier taak bestaat een nader plaatselijk onderzoek in te stellen naar de bezuinigingswenken door de hooge commissie van bezuiniging ontvangen. De leiding berust bij den heer Van den Bussche. Het Soer. Hbl. adviseerde daartoe niet over te gaan en liever een bezuinigingsdicator te benoemen!

De triangulatie op Sumatra.

In de Sum. Post van 29 April geeft de oud-kapitein Horsting op populaire wijze een beschrijving van de werkwijze van de triangulatie op Sumatra. Als iets nieuws vermelden wij daaruit het onder-volgende:
Door de uitvinding der draadloze telegrafie is de methode van plaatsbepalen in vlakke streken

zeer vereenvoudigd. Moest vroeger een groot aantal tijdmeters medegevoerd worden, ten einde door onderlinge vergelijking de waarnemings-tijdmeters dagelijks te kunnen controleren, nu is zulks niet meer noodig. Iederen nacht omstreeks twaalf uur tot 1 October a.s. zendt het station Malabar een serie stooten het luchtruim in, die elken nacht door den waarnemer met zijn assistent in de Rokan-districten worden opgevangen, terwijl door middel van sterwaarnemingen het juiste moment van opvangen bepaald wordt. Een tweede ploeg verricht hetzelfde op de Djambirivier, terwijl mede op het observatorium te Weltevreden een waarnemer staat.

Door nu het verschil in tijd te nemen, gedurende eenzelfde waarnemingsnacht, tusschen de zich verplaatsende ploegen in Djambi of de Rokan, met het centrale station Weltevreden, krijgt men tevens het verschil in lengte tusschen het bekende punt op Java en de te bepalen punten in de laaglanden. Door op diezelfde plaatsen tevens sterrenwaarnemingen te verrichten op het moment van culmineeren, d.i. het passeeren van de ster door het Noorden of Zuiden, wordt ook de breedte bepaald en is zoodoende de plaats van het punt op het aardoppervlak bekend. Zoo worden verschillende punten langs de rivier en langs de kust bepaald; onderling verband tusschen de plaatsen van deze punten bestaat niet; zooals wel het geval was bij de triangulatie.

UIT DE INLANDSCHE PERS.

De toestand in de Hedjaz (Arabië).

Nu tal van Mohamedanen in Ned.-Indië zich weder gereed maken voor de bedevaart naar Mekka, waarvoor tal van agenten in de weer zijn, met het oog op de premieuitkeering voor elken passagier, nu acht de redactie van de „Perniagaan”, in haar nummer van 16 Februari 1922, het oogenblik gekomen om, in het belang van die bedevaartgangers, weder het een en ander mede te deelen omtrent den actueelen politieken toestand in de Hedjaz (Arabië).

Vorst Hoesein oefent er nog steeds het gezag uit en blijft, volgens het oordeel der menigte, een instrument in handen van de Engelsche Regeering, zegt deze verslaggever.

In elk geval is de Vorst altijd doof voor hetgeen vertegenwoordigers van andere regeeringen inbrengen.

Tegenover den Sultan van Turkije beschouwt de massa hem als een rebel.

In het gebied van Transjordanië is de zoon van Vorst Hoesein, met name Abdullah, geplaatst, die, hoewel intellectueel niet zoo bijzonder hoog staande, toch al zijn best doet om met de Bedouinen op goeden voet te komen.

Dat men hem ook als een werktuig in de handen van Engeland beschouwt, maakt men op uit het feit, dat hij reeds tot twee malen toe afgevaardigden zond naar Engeland, met het doel de spoorwegaangelegenheden te behandelen.

Het streven der Engelsche Regeering is Abdullah vorst te maken van Transjordanië en Faisal, een anderen zoon van Vorst Hoesein Vorst van Mesopotamië, hetgeen niet naar den zin is van Vorst Hoesein, die het geheele gezag in eigen hand wil houden.

De persoon, die van Engelsche zijde deze bemoeiingen leidt, is kolonel Lawrence, die voor zijne regeering streeft naar het veroveren van monopolies in geheel Arabië, doch hij kan daarbij niet op de medewerking van Vorst Hoesein rekenen, aangezien deze begrijpt, dat, als hij zich op den troon wil handhaven, hij ook rekening heeft te houden met de belangen van de andere Westersche mogendheden, die, zooals Frankrijk, Italië, Egypte en Perzië, eveneens een groot aantal Mohamedanen onder beheer hebben, die ter bedevaart moeten gaan.

Ook dient rekening te worden gehouden met het feit, dat de Turksche of Kemalistische partij vijan-

HOFLEVERANCIERS.

Wed. H. RAHDER & ZOON

Wijnhandelaars

Hoofdkantoor:	Filiaal:	Filiaal:	Filiaal:
Amsterdam	Arnhem	Gorinchem	180
Binnenkant 25 N. Plein 15		O. Vismarkt	
Tel. H. 3493.		Tel. 289. Tel. 61.	

Prijscouranten worden op aanvraag gaarne toegezonden.

Voor Export speciale conditiën.

BESCHIKBAAR.

INDIË

Complete Uitrustingen naar Maat

Onze Indische ervaringen garandeeren U Indische modellen.

Witte Pakken van f 12.50

De goederen door ons geleverd worden voor de bewerking eerst tweemaal gekrompen, zoodat wij krimp vrij garandeeren

VRAAGT GRATIS PRIJSCOURANT

G. J. HOFSTEE - ROTTERDAM

DELFTSCHEPOORTPLEIN 5

Vakkundige Bediening.

BESCHIKBAAR.

Wist U

dat wij drukken het Tijdschrift NEDERLANDSCH INDIË OUD EN NIEUW

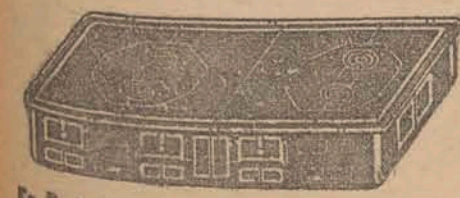
En ook

het bekende blad van Architect ED. CUYPERS HET HUIS OUD EN NIEUW

Dit bewijst

dat wij naast Handelsdrukwerk ook eerste klas Kunstdruk kunnen vervaardigen.

N.V. Drukkerij ten Hagen
Nobelstraat 20 Den Haag Tel. H. 474

Fabriek van 144
FORNUIZEN
met toebehooren voor Hotels, Restaurants, Gestichten, enz.
SCHEVENINGEN
Telof. Interc. 684

P. J. MEUS & ZOON Wassenaarsche-straat 1, 3, 5, Scheveningen

Tel. Interc. H 447.

137

Hotel de Bellevue

Bezuidenhout 15 's-GRAVENHAGE

FARNOUTS
GRAVENSTR. 1. TELEFON N° 100
BONNETERIE

Ondergoederen
Sportcostuums
Regenjassen

voor
Dames & Heeren

BOEKHOUDEN

Opleiding voor Examens
— en kantoor —
Bijhouden van Boeken
— Billijke condities —

M. DE BRUIN
Leerares M. O.
SUEZKADE 106 's-GRAVENHAGE

Hotel-Café-Restaurant
„Boschhek”

Tel. B. 606 DEN HAAG

Modern ingericht Hotel
Centrale Verwarming
Warm- en Koudwaterleiding
Kegelbanen Jennisbanen
Garage met werkplaatsen

Dagelijks van 6 tot 10 uur
DINER.

Voor Hotelgasten en Bezoekers
heeft „Boschhek” Luxe Auto's
disponibel.

Adverteeren doet verkoopen.

HESSELS & MAK
Valeriusstraat 44 - DEN HAAG - Tel. H. 3730

1ste klas Fabrikaten Confectieschoeisel
Huis 1ste rang voor Luxe-
en Orthopaedisch Schoeisel naar maat 15

Protectie van voornaamste H. H. Medici hier te lande

dig staat tegenover Arabië.
Voor de Nederlandsch-Indische bedevaartgangers kan die onzekere toestand, waarin Vorst Hoesein is gebracht, aanleiding geven tot gevaren in den vorm van roofpartijen en aanvallen en hebben zij daarmede rekening te houden tijdens hun verblijf in het Heilige Land.
Omtrent den persoon van kolonel Lawrence, die wel de Vorst van Arabië zonder kroon wordt genoemd, wordt, aan de hand van de gegevens van den heer Thomas Lowell, in de „Perniagaan” van 17 Februari 1922 medegedeeld, dat hij is de vertrouwde en financieele adviseur van Sjarif Hoesein te Mekka.
Dat een Christen zulk een groot vertrouwen van een Mohamedaansch Vorst heeft weten te vererven valt natuurlijk iedereen op en dit feit prikkelt velen tot den wensch te willen weten, op welke wijze zulk een belangrijke uitkomst is bereikt.
Volgens den heer Lowell is kolonel Lawrence een deskundige, die zich reeds vóór den grooten oorlog in Arabië bezighield met het doen van opgravingen en had hij in die functie de gelegenheid zich op de hoogte te stellen van land en volk en tevens tal van personen te ontmoeten.
De dientengevolge verkregen kennis, welke niet te loochenen valt, maakte hem tot vertrouwensman van de Engelsche Regeering.
Toen de nationale Arabische partij in opstand kwam tegen het Turksch gezag, was Sjarif Hoesein de leider daarvan, daarbij geschraagd door kolonel Lawrence en de Engelsche Regeering.
Zelfs zegt men, dat de brieven, die van Sjarif Hoesein uitgingen, geteekend waren door kolonel Lawrence.

In een der tijdschriften heeft deze persoonlijk een overzicht van zijne bemoeiingen gegeven en het aandeel dat hij heeft gehad in de gevechten tegen de Turksche legermacht in Junbo, de Hedjaz, enz.
De kolonel droeg toenmaals de kleederdracht van Sjarif, welke, in gewone omstandigheden, alleen mag worden gedragen door afstammelingen van de Sjarifs van Mekka en daarbij den tulband, d.i. het Turksche hoofddeksel.
Volgens den kolonel had hij het costume in gebruik ontvangen van Teisul bin Hoesein, ter vervanging van de Engelsche lichtbruine kakhi officiersuniform, welke hij toenmaals droeg, terwijl hij in het dorp Nakhil Moebrak (Junbo) verblijf hield.
Tevens werd toen aan den kolonel toegevoegd de persoon van Hedjris, een volgeling van Teisul bin Hoesein.
De Mohamedanen in Engelsch-Indië, die den Mohamedaanschen godsdienst hoog willen gehouden zien en daaraan gehecht zijn, zijn teleurgesteld en betreuren de houding, die Vorst Hoesein en zijne zonen aannemen tegenover den Islam, die door hen wordt vernederd.
Zij zien daarin een gevaar en hebben dientengevolge met de geloofsgenooten in Turkije, Egypte, Perzië en elders eene beweging in het leven groepen, die het gevaar moet bezweren en moet voorkomen dat Arabië wordt bestuurd door een niet-Mohamedaan.
Die beweging, hoe krachtig zij ook moge zijn, heeft nog niet tot dat resultaat geleid, want het feit bestaat, dat het bestuur in Palestina, Syrië, Bagdad en Mesopotamië, nog steeds in strijd met de Mohamedaansche voorschriften, door niet-Mohamedanen wordt beheerscht.
Het gerucht loopt dat de Hedjaz-spoorweg door Emir Hoesein, met hulp van kolonel Lawrence, aan de Engelschen is verkocht.
De berichten uit Perzië maken melding van het werkdadig verzet der secte van de Wahabieten, onder leiding van Emir Abdül Azis Saoed van Medj tegen den Emir van Hail, waarbij deze laatste het onderspit delfde en dat de Emir Hoesein zijne gewapende macht verzamelt om die beweging te stuiten.

Het meest aan te bevelen
INDISCH RESTAURANT
LAAN VAN MEERDERVOORT 68, DEN HAAG
Dagelijks geopend van 12 tot 9 uur.
Uitsluitend Indische Tafel.
Directeur: J. VAN GEEMERT.

CASTRICUM N.H.

Mooie Duin-Wandelingen
Hotel „DE RUSTENDE JAGER”
Pension f 3.50 per dag.

UIT DE CHINEESCHE PERS.

Een en ander over de fabricatie van aardewerk.
De uit den aardbodem opgegraven aarden voorwerpen en scherven leveren het bewijs, dat de fabricatie van aardewerk eene industrie is geweest, die reeds duizenden jaren door de verschillende volken is beoefend.
Zoo leeren o.m. de Chineesche boeken, dat men in het jaar 2698 vóór Christus geboorte reeds met die industrie bekend was, terwijl de in het oude Babylon en Ninivé opgegraven waterkruiken aantoonen, hoever men het in de kunst van het maken dier voorwerpen toenmaals reeds had gebracht.
Die aarden voorwerpen waren met de hand gemaakt en hadden alle soorten van modellen.
De oude Grieken bezigden de aarden waterkruiken en kannen voor huiselijk gebruik, bewaarden daarin hun wijn, oliën en honing en verfraaiden die aarden voorwerpen op zóódanige wijze, dat ze ook als sieraden van het huis konden dienen, dan wel als waardevolle artikelen in den handel konden worden gebracht.
Tengevolge van het in den handel brengen, werden die voorwerpen overal verspreid.
Vijf eeuwen vóór Christus geboorte bereikte de aardewerkindustrie in Griekenland haar toppunt.
De Romeinen zagen oorspronkelijk in die industrie geen hooge kunst.
Zij lieten zich n.l. aan het schetsen van de op de aarden voorwerpen te brengen teekeningen niet bijzonder veel gelegen liggen, terwijl die voorwerpen eerst na de geboorte van Christus voor huiselijk gebruik werden gebezigd.
De porseleinfabrikatie in China dateert van het jaar 185 vóór en 58 jaar na de geboorte van Christus.
In het jaar 583 n. Chr. had men een porseleinfabriek, die aan de keizerlijke Dynastie toebehoorde en waarin men met 3000 vuurhaarden en met meer dan een miljoen arbeiders werkte.
Tijdens de Ming Dynastie (1368—1647 n. Chr.) werd te Nanking een porseleinen toren opgericht van 100 meter hoogte en gedekt met porseleinen platen, die in 5 kleuren waren geëmailleerd.
Toenmaals bestonden er in China drie maatschappijen, die porselein vervaardigden en voorwerpen afleverden, die in kleur en versiering onderling van elkander verschilden.
Die fabrieken behoorden aan den Keizer, aan de Mandarijnen en één ten behoeve van het volk, dat de voorwerpen aan anderen mocht verkoopen.
Als product van huisversiering werden de eerste porseleinen voorwerpen door de Portugeezen naar Europa gebracht, waar het bezit er van op hoogen prijs werd gesteld.
Daarna volgden de Nederlanders.
In Europa kwam de aardewerkfabricatie in opkomst tengevolge van de Moorsche invloeden in Spanje.
De grondstof, welke men daarvoor bezigde, was eene soort terra cotta-aarde doch, aangezien de grondkleur daarvan te dof was, is men tot het aanbrengen van glazuur overgegaan, met hulp van de metalen lood en zink.
Het toepassen van glazuur was reeds bekend bij de Assyriërs en Babyoniërs, Chineezers en Japaners.
De Moorsche porseleinen tegels waren van bijzondere fraaie hoedanigheid.
Men bezigde die voor wandversiering in de kamers der woningen of als vloerbedekking, dan wel als buitenmuurbekleding.
Deze Moorsche porseleinen platen werden vervaardigd van een lichtgrijze aschkleurige grondstof, daarna wit geglaazuurd en voorzien van kleurige teekeningen, die boomen moesten voorstellen, enz.
Na de verdrijving der Mooren uit Spanje is de aardewerkindustrie gebleven tot in de 17e eeuw.
Haar grootsten bloei had zij echter van de 13e tot de 15e eeuw.
De Arabieren brachten de kunst van het maken

Lunchroom - Thee-Concert
„DE OUDE VETTE HEN”
DEN HAAG bij het Stadhuis

MAISON VAN RIJN Meermalen BEKROOND
CUISINIERS

Prins Hendrikstr. 28 - DEN HAAG - v. Galenstraat 43

Dejeuners, Dinners, Soupers, etc. Hors d'Oeuvres
Varié, Mayonaises, Salades, Koude en
Warme Schotels, enz. enz.

Meest Gerenommeerde Inrichting hier ter Stede.

Afdeeling INDISCHE KEUKEN

Uitzending van alle gewenschte Indische Schotels, bereid door speciaal geëngageerd vakkundig personeel,

Indische Menu's: f 2.- en f 3.- p. p.

Thuisbezorgd in verwarmde verzegelde Bussen.

van aarden voorwerpen over naar Italië en het eiland Majorca, vanwaar de fraaie voorwerpen komen, die bekend zijn onder den naam van „Majolica“.

De oudste majolicaplatten zijn van ronden vorm, met glazuur bedekt, versierd met teekeningen en dateren van de 15de eeuw.

Deze industrie, die destijds bloeide, ging echter in de 17e eeuw achteruit.

Men onderscheidt 3 soorten van Majolica's:

1. de mezzo-majolica met teekeningen van Lucca della Robbia (1400—1481);
2. de Umbrische majolica;
3. de fijnere majolica.

De eerste soort heeft niet alleen groote kunstwaarde, maar men kan ze ook eeuwen bewaren. De glans is blijvend en blijft het voorwerp dienstgevolg er frisch uitzien.

De teekeningen zijn vervaardigd op een ondergrond van blauw of groen.

Het glazuur is hoofdzakelijk vervaardigd van tinoxyde.

Deze majolica's dienen veel voor versiering bij de bouwkunst.

De Umbrische majolica's volgen zooveel mogelijk de Aziatische motieven.

Te Foenka in Toskane vervaardigt men de majolica's met geheel eigen motieven.

Naar die plaats worden de aarden voorwerpen „Mayence“ genoemd.

(Perniagaan 22 Februari 1922).

LITERATUUR-OVERZICHT.

Het Indische Leven.

Het Nr. van 6 Mei geeft eenige foto's van de vereeniging „Mardipoerno“, opgericht door den Regent van Magetan, voorstellende bestuur en leden en de eigendommen der vereeniging. Zij beoogt op het gebied van tuinbouw en veeteelt een voorbeeld te geven aan den desaman, den orangtani te leeren zooveel mogelijk partij te trekken van zijn grond. Zij werkt precies zooals de kleine man gewend is met sawah's even groot als die van den desaman. — Verder vindt men in hetzelfde Nr. o.m. de afbeelding van een interessant bouwwerk: oude Atjehsche brug, nabij Sigli, meer dan 200 jaren oud.

Tijdschrift voor Economische Geographie.

In de afl. van 15 Juni een artikel van den hr. E. L. H. Schilling: Een woord over ruilverkaveling en hare betekenis voor Java. Het artikel leert ons, dat men op Java de ruilverkaveling (dat is bijeenvoeging van den grondeigendom van verschillende eigenaren, gevolgd door een nieuwe verdeeling, om zoo het euvel van grondversnippering, ondoelmatigen vorm en verspreide ligging der percelen te verhelpen) niet alleen kent, maar met hare toepassing met volle kracht, en tot dusverre met zeer goed succes en voortreffelijke uitkomsten, bezig is.

Gevolg gevend aan een gedane belofte geeft voorts de Redactie van het tijdschrift een opgave der voornaamste werken en studiën, geschreven door Prof. Dr. H. Blink. We treffen daarbij tal van titels aan van geschriften over Indië; de uitgebreidste zijn: Nederlandsch Oost- en West-Indië, Geographisch, ethnographisch en economisch beschreven, 2 din. — Een eeuw van koloniaal hewind (Speciaal Nr. van Vragen van den Dag). — Nederlandsch Oost-Indië als productie- en handelsgebied. — Sumatra's Oostkust in haar opkomst en ontwikkeling als economisch-geographisch gebied.

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië.

No. 46. Rubber in drie werelddelen. Lezing naar aanleiding van een studiereis naar Europa en Amerika, gehouden voor de N.-I. Vereeniging voor den Rubberhandel te Batavia op 4 Mei 1922, door Dr. O. de Vries. — Wat voor den rubberplanter van belang is. — De structuur van den bodem, door Oeij Tiauw Hok. — Zoeklichten over den ontbrek. De invloed van het water op den Chineschen landbouw, door D. N. — Droge melk voor Indië, door H. Z. — De teelt van druiven (vervolg). — Hoenderparkbedrijf. — De rubber-situatie. — Arbeidsverhoudingen. Dagrapport van een tabakker. — Madoera's veestapel. — Sandelhouts. — Drainage in den tuinbouw. — Het tweede Natuurwetenschappelijk Congres te Bandoeng.

De Indische Mercur.

No. 25. Berichten van de Afdeeling Handelsmuseum van het Koloniaal Instituut. No. 7. De aetherische oliën leverende planten van Ned. Oost-Indië en de bereiding van

haar oliën. Achtste stuk. De planten, welke aetherische oliën leveren, die in de parfumerie, techniek of pharmacie te gebruiken zijn of zouden kunnen zijn. (De Patchouli-olie leverende planten en de Chenopodium-olie leverende planten), door Dr. A. W. K. de Jong. — De rubbererisis. — Soekaboemische Landbouwvereeniging. — Boekbesprekingen. — Kultuurberichten. — Kleine mededeelingen. — Financiële berichten en verslagen, zoodat de overige geregelde rubrieken. — De afd. Handelsmuseum van het Kol. Inst. geeft thans literatuur over zgn. groote cultures: Rubber, koffie, suiker, tabak, thee, enz. — In de rubriek Personalia levensbijzonderheden van den hr. A. E. Reynst, een bekende figuur in de Indische planterswereld, die de laatste jaren zeer bepaaldelijk op den voorgrond is getreden, ook op sociaal gebied, en onlangs voor goed van Java naar Nederland vertrok.

Drijvende Engelsche tentoonstelling in Indië.

Onder dit opschrift bevat bovengenoemd Ind. Merc.-Nr. een entrefilet, waarvan de aanhef luidt: Het dubbelschroef-stoomschip „British-Trade“, een eerste klasse mailschip van 10.000 ton, wordt op dit oogenblik in Engeland uitgerust als een drijvende tentoonstelling van Engelsche artikelen van allerlei soort, ten behoeve van buitenlandsche markten. Het zal den 29en Juni a.s. zijn wereldreis ondernemen en op zijn tocht ook Soerabaja aandoen, waar het omstreeks half Januari 1923 aankomt en daar drie of vier dagen zal vertoeven, om vandaar naar Batavia te vertrekken, waar zijn verblijf een week zal duren.

Indië. Geïllustreerd Weekblad.

Afl. 12. Huisvesting in Indië (vervolg), door N. — In memoriam J. J. Coert, resident van Kediri (met portret), door J. Koning. — Koloniale tentoonstelling te Singapore (31 Maart—17 April 1922), door B. J. K. — De betekenis van de komende bestuurshervorming voor de toekomst van het B. B., door J. Langhout. — Uit den bloeitijd der Oost-Indische Compagnie. I. Haar bedrijf, door H. W. Bredée.

Levensbeschrijving van Prof. Dr. K. Martin.

In het Jaarboekje 1922 van het Geologisch Mijnbouwkundig Genootschap voor Nederland en Koloniën is opgenomen een levensbeschrijving (met portret) van Prof. Dr. K. Martin, die eenige maanden geleden, wegens het bereiken van den 70-jarigen leeftijd, moest aftreden als Hoogleraar in de geologie en aanverwante vakken aan de Leidsche Universiteit. De schr., de hr. N. Wing Easton, stelt hierin de groote verdiensten van Prof. M. in het licht, voornamelijk betrekking hebbend op de geologie van den Oost-Indischen Archipel. Het resultaat zijner onderzoekingen ter plaatse en van collecties door andere geologen verzameld, is vastgelegd in tal van publicaties, welke de hr. W. E. als Bijlage laat volgen. Ook West-Indië heeft zich in de belangstelling van Prof. M. mogen verheugen; in 1884/85 maakte hij daarheen een studiereis; het werk, dat naar aanleiding dier reis verscheen, legt geluigenis af dat Prof. M. tevens de ethnologische wetenschap heeft beoefend, hetgeen trouwens eveneens blijkt in het in 1894 verschenen eerste deel van zijn werk „Reisen in den Molukken“.

Indologenblad.

No. 9 van jaarg. 13 bevat het slot van N. A. van Dijk's beschouwing over de drinkwatervoorziening in Indië, een belangrijk vraagstuk, waarvan de schr. blijkbaar veel studie heeft gemaakt. — D. v. W. schrijft over de Nederlandsche Oudheden en de Molukken naar aanleiding der betrekkelijke jongste publicaties. — Verder is in dit Nr. afgedrukt een lijst van voorwerpen, welke bij een Indische uitrusting behooren. Degenen, die naar Indië gaan, kunnen hun voordeel er mede doen; nog maar al te veel wordt hier te lande ingekocht wat in Indië overbodig is of aldaar minstens evengoed vervaardigd wordt en minder duur is dan in het moederland.

De Waterstaatsingenieur.

Uit de April-afl. De hr. H. W. Jonkhoff geeft het vervolg van „Het mechanisch transport in verband met het wegvraagstuk in Ned.-Indië“. — Ir. G. J. Dijkerman behandelt het „Toekangvraagstuk“. (Samenvatting van des schrijver's ervaring wat betreft de groote moeilijkheden terzake het bijeenbrengen van genoegzaam geschoolde arbeiders voor de uitvoering van werken. Goede metselaars, timmerlieden, smeden, enz. blijken telkens weer in onvoldoend aantal en van onvoldoende opleiding, beschikbaar. Een oplossing tot verandering in dien toestand wordt voorgesteld). — De Redactie bespreekt het Verslag der Indische Commissie van advies inzake de in het eindrapport der technische onderwijsc commissie voorgestelde ingenieursopleiding. — In de rubriek „Ingezonden“ o.m.: Drinkwaterreiniging door langzaam werkende zandfilters, door J. J. van Lonkhuyzen. — De weddering van het technisch personeel en technisch onderwijs.

Uit Dajakland.

Bij J. M. Meulenhoff te Amsterdam verscheen: Ons mooi

Grand Hotel Restaurant „ALLARD“

Kruiskade 32 - ROTTERDAM - Telef. 12692

Alle kamers zijn voorzien van Koud- en Warmwateraanleg.

Huis van den 1sten Rang

Maison van Wijk

Obrechtstraat 57 - 's Gravenhage - Telefoon H 2665

UITZENDING VAN DINERS vanaf f 1.00

Speciaal ingericht tot het leveren aan huis van Dejeuners, Dinners en Soupers.

115 KOUDE EN WARME SCHOTELS. J. H. M. KOETS

Zorg dat Uw zaak in alle opzichten een goeden indruk maakt

Zij maakt geen goeden indruk met slecht of 2de klas drukwerk. Eerste klas drukwerk tegen concurrerende prijs levert U

DRUKKERIJ TEN HAGEN

Nobelstraat 20 DEN HAAG Tel. H. 474

Fa JOS. BROUWERS

Wijnhandel

Hoofdkantoor: Noordeinde 202 DEN HAAG TEL. N. 4013

Bourgogne Mousseux

L. RENAUDIN

Champagnes

CHARLES RIVART

Beste en meeste aanbevolen voor de tropen.

Hoofdvertegenwoordiger voor Ned.-Indië

C. DE KONINGH

MEDAN HOTEL MEDAN.

Parkhotel

van Stolkpark, Scheveningsche Boschjes.

Tel. S. 733 - S. 1525 - S. 467

EERSTE RANGS FAMILIEHOTEL

Centrale Verwarming, Electrisch Licht, Baden, Rustige ligging.

LIFT.

Bijzonder geschikt voor Zomer- en Winterverblijf.

Grand Hotel Restaurant

„Central“

In alle kamers warm en koud water
De meest bekende Inrichting der Residentie.

NEDERLANDSCHE HANDEL - MAATSCHAPPIJ

Gestort Kapitaal / 80,000,000.-
Statutaire Reserve 18,979,250.-
Buitengewone Reserve 22,000,000.-

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten.

Incasseeringen en Financieringen.

Schriftelijke en Telegrafische Credieten.

Reiscredietbrieven.

Deposito's.

Rekeningen-Courant.

Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken.

BESCHIKBAAR.

VERZAMELAARS

Zij, die Kunstvoorwerpen willen ver-
kopen of hunne verzameling wenschen
te completeren, worden attent ge-
maakt op de rubriek Vraag en Aanbod
in het Maandblad

NEDERLANDSCH-INDIË OUD EN NIEUW

Prijs f 2.50 per annonce van ten
hoogste vijf regels. Ter kennismaking
wordt op aanvraag gratis een nummer
van ons Maandblad toegezonden

NOBELSTRAAT 20 TEL. H. 474 en 475

DEN HAAG

BESCHIKBAAR.

HAARLEMSCHE BANKVEREENIGING

HAARLEM, LEIDEN, AALSMEER
BEVERWIJK, BLOEMENDAAL
EDAM, HILLEGOM, HOOFD-
DORP, LISSE, PURMEREND
IJMUIDEN, ZANDVOORT.....

VERRICHT ALLE BANKZAKEN

ONDERLINGE LEVENSVERZEKERING VAN EIGEN HULP

Hoofdkantoor: 's-GRAVENHAGE, Kortenaerkade 3. Bijkantoor: BATAVIA, Passer Pisang

Verlaagde Indische Tarieven met Aandeel in de Winst.

Vraagt deze tarieven en gij zult Uwe levensverzekering sluiten bij de O. L. v. E. H.

Indië. Uit Dajakland. Kijkjes in het leven van den koppensneller en zijne omgeving, door J. Jongejans, Contr. B. B. Met 80 afbeeldingen en één kaartje.

Een fraai gebonden en rijk geïllustreerd boekje, waarin de schr. een op eigen ervaring berustend verhaal doet van zijn vele en lange tochten tot in het hartje van Borneo.

De Indische Post.

Uit den inhoud van het 6 Mei-Nr. Waarom zijn onze hogere ambtenaren ontevreden? door Hoofdamttenaar (De aanvang der historie onder G. G. van Heutsz. — De slechte levensomstandigheden onder het corps. — Een ongewenschte geest is er gekweekt. — Ontwrichting van den dienst en veel malcontenterij). — Foto's uit de rimboe, door O. Tahoe (Grappige staaltjes van de moeilijkheden bij het fotografeeren van primitieve volken).

Nr. van 13 Mei. De Gouvernements paarden-posterij op Java, door Prof. J. C. Kielstra (Een door G. G. Daendels in het leven geroepen vervoermiddel voor personen en brieven, dat op de bevolking zeer zwaar drukte en door Raffles werd afgeschaft, maar door Commissarissen-Generaal weder in het leven geroepen). — De wajang poerwa, door C. Deen (vervolg).

Aantal Christenen in Ned.-Indië.

Bijlage P van het Koloniaal Verslag van 1921 geeft het aantal Protestanten in 1920 aan op ruim 77.500 Europ. en ± 761.200 Inl.; totaal bijna 839.000. In aanmerking genomen, dat van verschillende gemeenten de gegevens ontbreken, moet dit getal zeker eenige tienduizenden zijn. Het aantal Katholieken bedroeg in 1920: 34.489 Europ., bijna 69.500 Inl. en 2635 Vreemde Oosterl., totaal 106.539. Het geheel aantal Christenen zal dus in 1920 wel reeds een miljoen geweest zijn, waaronder zeker 850.000 Inlanders.

De Java-Post van 19 Mei deze cijfers vermeldende, vraagt: „En hoeveel Christelijke boeken heeft nu het Bureau voor de Volkslectuur al uitgegeven? Of behooren de Christenen hier niet tot het volk?”

Two juridische proefschriften.

Op den 29en dezer zijn de H.H. Gondokoesomo (geb. te Blera) en V. D. Krone (geb. te Batavia) gepromoveerd tot Doctor in de Rechtsgeleerdheid aan de Rijksuniversiteit te Leiden; eerstgenoemde op een proefschrift, getiteld: Vernietiging van dorpsbesluiten in Indië, laatstgenoemde op het proefschrift: Koning, Minister en Landvoogd.

Zendingsperiodeken.

De Macedoniër. Juni 1922. Hoofddienst en Hulpdiensten in de Zending, door D. Bakker. — De Zending op Soemba van 1904—1920 (vervolg), door D. K. Wielenga. — Midden-Java ten Zuiden. Zendingsgeschiedenis (vervolg), door D. Pol.

De Opwekker. Mei 1922. Zendingprincipes, door R. Allen (vervolg). — Iets over den opbouw eener volkskerk op Nieuw-Guinea, door Chr. Keijszer. — Kerkstichting, door K. van Dijk (vervolg). — Een internaat voor kinderen van zendingelingen gewenscht(?), door F. J. F. van Hasselt.

Het tweede eeuwfeest der Broedergemeente.

Den 17en dezer was het twee eeuwen geleden, dat op het landgoed van den graaf van Zinsendorf het kleine Herrnhut gesticht werd. Herrnhut is geworden het middelpunt der bekende Broedergemeente. Klein is die gemeente gebleven in omvang, maar in beteekenis is zij groot geworden. Zij is ten rijken zegen gesteld voor het Koninkrijk Gods. Geen kring heeft zich met meer kracht en toewijding aan de zending gegeven dan de Broedergemeente. En bij voorkeur zocht zij haar arbeidsterrein onder de armsten en ongelukkigsten. Wij herinneren aan haar zendingswerk onder de Eskimo's, de kaffers, de neger-slaven en de melaatschen. En de Heere heeft haar werk zeer gezegend.

Onder zeer drukkende omstandigheden gaat de Broedergemeente haar gedachtenisfeest tegemoet. Haar laatste rekening sloot met een tekort van 665000 Mark.

Om het groote werk door de Broedergemeente in onze kolonie Suriname verricht, heeft het Christelijk Nederland thans een plicht der dankbaarheid te vervullen. Een comité heeft zich gevormd, dat giften verzamelt om aan de Broedergemeente een Blijk van waardeering van haar arbeid aan te bieden. In dit comité heeft o.a. ook zitting de Oud-Gouverneur van Suriname A. W. F. Idenburg.

Van harte bevelen wij deze inzameling aan. Men zende zijne gave aan Mr. Dr. C. F. Schaik, Stadhouderskade 157, Amsterdam. (Het Zendingblad, Juni 1922).

Indische inkomsten- en productiebelastingen.

Bij J. H. de Bussy te Amsterdam is verschenen een „eerste aanvulling” op het werk van H. J. van Brink, administrateur bij het Ministerie van Koloniën: De Indische ordonnantiën op de inkomsten- en productenbelastingen.

Deze aanvullingen en wijzigingen kunnen in het hoofdwerk ter bestemder plaatse worden ingeplakt. Ze hebben betrekking op de Java-tabaksordonnantie, Sumatra-tabaksordonnantie,

UTRECHTSCH BANKVEREENIGING

OPGERICHT 1873.

Kromme Nieuwe Gracht 20 UTRECHT

Behandelt alle Bankzaken.

Verhuurt loketten in hare Brand- en Inbraakvrije bewaarkuis.

De Directeuren: ANTON M. DE LEEUW
W. RIJSEN Gen. 211

koffie-, thee- en suikerordonnantie, inkomstenbelasting voorloopig tarief voor de suikerbelasting 1920/22, en de slotte: Wenken, in acht te nemen bij de indiening van aanvullingen van kapitaalvermeerdering voor vennootschappen, maatschappijen en vereenigingen, op den voet van artikel 25, letter c, der herziene ordonnantie op de inkomstenbelasting 1920.

De grond van Java en Sumatra.

Aldus de titel van een nieuw werk, samengesteld door Dr. E. C. Jul. Mohr (Amsterdam, J. H. de Bussy).

Omtrent den opzet van dit werk deelt de schr., wiens agogeologische onderzoekingen en publicatiën zeer groot belangstelling ondervinden van hen, die in hun werk in den Indischen Archipel op een of andere wijze met de grond, den bodem, in aanraking komen, het navolgende mede:

Grond is — kortweg, ruw gezegd — het product van de inwerking van het klimaat op de gesteenten. Alvorens de den grond zelve te behandelen, dient men dus vooraf te laten gaan. I. Een bespreking der gesteenten, die als gangmateriaal voor de grondvorming kunnen gelden; II. Een bespreking der klimaten, die in Ned.-Indië op de gesteenten inwerken; beide echter slechts zoóver gaande als noodig is voor III: De stadia der verweering en grondvorming, tot IV: De hoofdtypen van op Java en Sumatra te verwachten grondsoorten. Aan dit algemeen gedeelte sluit dan het bijzondere aan, nl.: de beschrijving der plaatselijk waargenomen grondsoorten.

In verband met de ontstaanswijze van dit boek, zal men eerst voor Java een algemeen gedeelte en dan een bijzonder deel aantreffen, en vervolgens voor Sumatra hetzelfde. Ware het „aus einem Guss” geboren, dan ware natuurlijk slechts één algemeen gedeelte aan de bijzondere beschrijvingen der beide eilanden voorafgegaan. Een inwerking in dien zin zou thans echter meer tijd gekost hebben, dan den schrijver ter beschikking stond.

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië.

No. 47. Cupido en de Poenale Sanctie, door T. J. T. — Rubberoogstvermeerdering, door H. van Blommenstein. — De Rubber-situatie, door G. Bax (betoog dat Inlandsche rubberplanters onbillijk bevoordeeld worden tegenover Europeesche; vrijdom van belastingen, enz.). — Herinneringen uit mijn plantersloopbaan (vervolg). — Structuur van den bodem. Hoe verkrijgt men kruimelstructuur in de bodem (slot), door Oey Tiauw Hok. — Een en ander over de natuurlijke kleurstoffen in het batikbedrijf. — De invloed van regenwormen op den bodem, door W. D. — Bestrijding van plantenziekten en -plagen. — Botanische tuinen te Peradeniya (Ceylon). Eeuwfeest 1822—1922. — Technische en economische mogelijkheden voor het groot rijkbedrijf in Ned.-Indië, door K. van der Veer (ontleend aan de Ind. Mercuur). — Tuinbouwvoorlichtingsdienst. — Internationale Rubbertentoonstelling. — De nuttige planten van Ned.-Indië, door K. Heyne (Aankondiging).

Handleiding ten dienste van de Inlandsche Bestuursambtenaren op Java en Madoera. No. 49/B.O.W. Burgerlijke Openbare Werken. Samengesteld door het Departement van Binnenlandsch Bestuur (Hollandsche en Maleische teksten) (Wetevreden, Drukkerij Volkslectuur).

Jaarverslag van de winning, het vervoer en den verkoop van Banka-tin over het exploitatiejaar 1918. (Wetevreden, Landsdrukkerij).

Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-Chineesche producten 1922. No. 20. Bureau voor de Volkslectuur en aanverwante aangelegenheden. (Wetevreden, Drukkerij Volkslectuur).

De vroegere koloniale Marine (1816—1838), door W. (Oud-Element, 17 Juni 1922).

De suikervoorziening der wereld tot ultimo 1922, door Dr. H. C. Prinsen Geerligts. — De handel van Nederland en Ned.-Indië met Britsch Zuid-Afrika. (In- en Uitvoer, 21 Juni 1922).

Morphological and biological notes on Rafflesia flowers observed in the Highlands of Mid-Sumatra (Padangse heuvelanden), by P. Th. Justesen. With plates. (Annales du Jardin Botanique de Buitenzorg, Vol. 32, 1e partie).

Suriname.

Uit De Surinamer van 18 Mei:

Naar wij vernemen is er eene commissie in werking, die tot taak zal hebben, na te gaan, in hoeverre er wijziging wenschelijk en mogelijk is in de koloniale verordeningen, betrekking hebbende op de winning van hetgeen er zich bevindt op en in domeingrond.

DE BAS & Co., Bankiers

HEERENGRACHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

Safe-Inrichting.

NEDERLANDSCH INDISCHE HANDELSBANK
 AMSTERDAM BATAVIA 's-GRAVENHAGE

Ampenan, Bandoeng, Bombay, Calcutta, Cheribon, Gorontalo, Hongkong, Kobe, Makassar, Medan, Menado, Palembang, Pekalongan, Probolinggo, Semarang, Shanghai, Singapore, Soerabaya, Tegal, Tjilatjap, Weltevreden.

Kapitaal f 55.000.000.- Reserven f 47.750.000.-

ROTTERDAMSCH LLOYD
 Directie: WM. RUYSS & ZONEN - ROTTERDAM

Geregeide MAIL- en PASSAGIERSDIENST van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË met aansluiting naar alle havens in den IND-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien van draadlooze telegrafie en onderwater-kloksignaal.

De opdracht is dus ruim mogelijk genomen. In de commissie, — zoo vernamen wij van bevoegde zijde — zullen geen ambtenaren zitting hebben, doch uitsluitend particulieren. Daarbij zal getracht worden, zooveel mogelijk mannen uit de practijk in de commissie te benoemen.

Met medewerking van den Geneesk. Inspecteur zal binnenkort een rubriek voor volksgezondheid worden geopend in de locale bladen. De redacties hadden hieromtrent een onderhoud met dr. Wolf en den gouvernements-secretaris, mr. dr. v. d. Helm.

Het initiatief is van bestuurszijde genomen.

In Suriname van 15 Mei vinden wij, onder het hoofd „De kans voor Br. Guyana” een brief uit Nickerie, waaraan wij het volgende ontleenen: „Ik zend U hierbij eenige Demerische couranten, waarin U lezen zult van het kostelijke succes dat Britsch Guyana behaald heeft, waar nu twee consortiums (Engelsch en Canadeesch) naar de gunst van Britsch Guyana dingen. Het kan zooveel geld krijgen als het wil en zijn spoorweg naar de Braziliaansche grens bovendien. O, die tijden kunnen veranderen; maar deze onverwachte ommekeer staat niet op zich zelf. Die zich zelf helpt zal geholpen worden.

De kapitalisten zijn gelokt door de aanmerkelijke groote opbrengst van diamant gedurende het afgelopen jaar, ruim f 4.000.000 op primitieve werkwijze verkregen door de kleine luyden, na over gevaarrijke vallen den weg naar de binnenlanden te hebben gevonden.

„Britsch-Guyana sukkelde met zijne leening van 5 miljoen dollars. Het klopte aan bij Engeland. „Neen”, zeide de Moeder, „ik kan u geen duil leenen, omdat ik zelf geen geld heb.” „Blijf dan borg”, was de dochter. „Dit kan ik ook niet doen”, was het bescheid weer. „Wij hebben zware lasten te dragen, tot zelfs het pasgeboren kind kost ons 2000 per hoofd. Zie buiten ons om u zelf te helpen.” En Br. Guyana wordt geholpen, maar niet door de Br. Regeering.

Alvorens het Britsche kapitaal zich naar buiten verplaatst, moet het de toestemming hebben van den Britschen Minister van Financiën. Die toestemming kon eerst niet worden gegeven, want Br. Guyana ligt in het werelddeel Amerika, en mocht in dit verband misschien ons onbekende ideeën koesteren, redeneerde men in Engeland. De Onderminister van Koloniën werd uitgezonden om voeling te houden — om met de bevolking aldaar en in Br. W. Indië een „heart to heart talk” te hebben zou men kunnen zeggen — om de huidige stroomingen onder deze onderdanen, die reeds getoond hadden voor het Moederland hun leven veil te hebben, uit te vinden. Na volbrachte reis kondigde hij aan in Canada en in Groot-Brittanje: de W. Indië en Br. Guyana zijn trouw aan de Kroon en willen leven onder Britsch Opperbestuur. En ziet, opeens springt het kapitaal als 't ware uit den grond op Br. Guyana kan alles krijgen wat het wil en tegen de voordeeligste voorwaarden. Het is bijna een sprookje, maar het is de waarheid.

Hoe is dit wonder gebeurd? Het Gouvernement van Br. Guyana heeft het binnenland opengesteld. De kleine luyden, met onweerstaanbaar verlangen naar de nog onbekende oorden gedreven, hebben alle hinderpalen overwonnen en door noeste vlijt de schatten van Br. Guyana bloot gelegd: Hout, Balata, Goud, Diamant, enz., enz. Het land is gratis geprospecteerd en nu volgen de kapitalisten. Wij vinden het bovenstaande bevestigd in een artikel in De West van 23 Mei, waarin gezegd wordt dat de ontdekking van nieuwe diamantvelden de aandacht van financieele kringen op Britsch Guyana heeft gevestigd en dat vertegenwoordigers van 'n consortium in Engeland en Canada aldaar vertoeven, met plannen om de ontginning van het land op krachtige wijze ter hand te nemen.

Commanditaire Bank- en Handelsvereniging
VISSER & Co.,
 's-GRAVENHAGE Thomsonlaan 31.
 Tel.-adres: COBAVICO. Tel. Nos. M. 3930 en M. 3931.
 Postcheque- en Gironummer 47262.
Verricht alle Bankzaken.
 ADMINISTRATIE VAN VERMOGENS
 HYPOTHEKEN ASSURANTIËN SPAARKASSEN

De tot dusverre mislukte leening van 5 miljoen dollar zal vermoedelijk door het consortium worden overgenomen, zoodat de uitvoering van vele groote werken mogelijk zal worden.

In het even genoemde nummer van Suriname maakt het blad melding van een middel door een Amerikaan, den heer Casey Wood, medegedeeld, om muskieten te bestrijden. Het middel is alles behalve nieuw en reeds langer dan 30 jaren geleden met succes door ons toegepast: van een van binnen zwart gemaakte petroleumkist werd het deksel zooveel kleiner gemaakt dat het, van een steel voorzien, als zuiger in de kist heen en weer kon bewogen worden. Zaten de wanden eenigen tijd na het aanbreken van den dag vol muskieten, dan werd de zuiger op de kist gezet en werden de muskieten dood gedrukt.

Zou onze collega zoo goed willen zijn ons op te geven waar het artikel van den heer Casey Wood te vinden is?

Bij de herdenking van het tweede eeuwfeest der Herrnhutters, te Zeist, had Mr. Dr. C. F. Schoch in opdracht van het „Comité voor een Gedachtenis-gave voor de Broederzending” mede te deelen, dat in Nederland de som van pl.m. 800.000 Mark bijeen gebracht was.

In Het Vaderland van 22 Juni, Av. bl. B., No. 2 van de „Stemmen uit de West”, door Fabricius. Ditmaal wordt de propagandarede van den heer A. S. J. Fernandes besproken.

In het nummer van 24 Juni, Av. bl. C, 2 artikelen over Suriname: een van Fabricius: „Een taale Surinamer!” Taal n.l. in den zin van volhardend. Het handelt over de obstructie door den heer H. van Ameren in de Koloniale Staten gevoerd bij gelegenheid van de behandeling van een verordening tot uitgifte van een concessie aan een Amerikaan. (Zie ons nummer van 15 Juni).

Het andere artikel is van de hand van den heer A. S. J. Fernandes en is een antwoord op bovengenoemd No. 2 der „Stemmen uit de West”. De heer Fernandes zet uiteen aan welke werkkrachten z.i. Suriname behoefte heeft.

Verschenen zijn de verslagen van de Algemeene Rekenkamer, bedoeld in art. 36 der Surinaamsche en art. 36 der Curaçaosche Comptabiliteitswet over het jaar 1920.

In de beantwoording van de bedenkingen tegen de verevening van de uitgaven en de boeking van de ontvangsten aan den minister van koloniën medegedeeld, binnen den termijn gesteld bij art. 33 der Surinaamsche Comptabiliteitswet, is voor zooveel zij betroffen de in de kolonie Suriname bewerkstelligde verevening of boeking, achterstand te bemerken. Op ultimo Dec. 1920 waren nog niet beantwoorde bedenkingen over Juni 1908, door de Rekenkamer medegedeeld in April 1919, zoodat die over latere maanden.

De achterstand is thans reeds belangrijk verminderd en de gouverneur heeft maatregelen getroffen om dien verder te doen bijwerken.

Een verschil van meening tusschen de Rekenkamer en den minister van koloniën bestaande, wordt meegedeeld met betrekking tot afwijking van de verordening, regelende de bezoldiging van het personeel bij het onderwijs. Terwijl volgens de Rekenkamer de verordening geen bevoegdheid geeft om zekere bedragen door toekenning van personeele toelagen te boven te gaan, meent de minister dat niet alleen de wettelijke voorschriften zich tegen toekenning van persoonlijke toelagen niet verzetten, doch de practijk heeft aangetoond, dat zonder dergelijke toelagen het niet steeds doenlijk is opgevallene posten door de toekenning op behoorlijke wijze te bezetten.

Nederl. Stoomvaart-Maatschappij „OCEAAN”
 Directie: Prins Hendrikkade 145, AMSTERDAM

Holland-Nederlandsch-Indië
 Vice-Versa

Agenten: MEYER & Co's SCHEEPVAART-MAATSCHAPPIJ
 AMSTERDAM-ROTTERDAM.

NAAR
APELDOORN
„Berg en Bosch”

Waarom komt „Berg en Bosch”
 zoo zeer in trek?
OMDAT:

10. deze tuinstad in wording van ruim 500 H.A. haar weerga in Nederland niet vindt;
20. de omgeving van het plekje, hetwelk men uitzoekt, nimmer door verkaveling o.a. kan worden verknoeid;
30. er groote bekoring van uitgaat, wanneer men vooruit weet, dat men rondom zich menschen heeft wonen van ongeveer dezelfde kapitaalskracht;
40. met den aanleg van dit natuurpark een geheel nieuw tijdperk op gebied van stedenbouwkunde wordt ingeluid;
50. men kan wonen in het gezonde dennenbosch, zonder afstand behoeven te doen van verschillend comfort als gas, waterleiding, electriciteit, enz.

Het GEMEENTELIJK GRONDBEDRIJF, Hoofdstraat 179, Telefoon 900, houdt zich gaarne aanbevolen tot verstrekken van alle gewenschte inlichtingen. 135

Hadi Poestaka
 Boekhandel en Uitgevers-Maatschappij
 PRINSESTRAAT 47 DEN HAAG

Bij ons in voorraad:
37 gekleurde Wayangfiguren

in portefeuille (DARAH BHARATA, een verzameling van —, voorstellende hoofdpersonen uit de Wayang-Poerwa, getekend door R. Soelardi onder leiding van Zijn Hoogh. Prins Prangwadono, Mangkoe Nagoro VII, met toelichting in Hollandsch en Javaansch).

PRIJS per stel f 5.50.

Deze uitgave dient om kringen, die tot nu toe vreemd stonden voor het Wayangspel, doch wel belangstelling hebben, eenigszins te oriënteren. Dit werk komt de leermeesters aanvullen in de kennis, vooral van het Europ. publiek, omtrent de unieke Wayangkunst der Javanen.

HADI- POESTAKA

Boekhandel en Uitgevers-Mij.
Prinsestraat 47 - Den Haag
Telef. H. 475.

Hoofdepôt van de uitgaven van het „Java-Instituut” en van „De Commissie voor de Volkslectuur” te Weltevreden.

Levering van alle Boeken op elk gebied, ook Buitenlandsche Uitgaven.

Speciaal zijn we goed gesorteerd in Oostersche Werken.

VERSCHENEN:

De Javaansche Danskunst

door Th. B. VAN LELYVELD.

Met 38 Illustraties.

Prijs: f 3.20.

Alleen gebonden verkrijgbaar, bij alle Boekhandelaren en bij de Uitgeefster.

De schrijver, die op Java in kringen van Inlandsche grooten heeft verkeer, is de eerste, die ons op systematische wijze in het wezen der Javaansche danskunst inleidt.

Het werk wordt o.a. verlicht door opnamen van Mevrouw Linda Bandara aan de dans- en muziekschool te Jogjakarta, genaamd: „Krido-Bekso-Wiromo”, waardoor de lezer o.a. op aanschouwelijke wijze kennis maakt met de elementaire bewegingen van den Javaanschen dans.

PAS VERSCHENEN:

Levensschets van Dr. Wahidin Soedirohoesodo

door S. SURYANINGRAT.

Prijs: f 0.40.

De Serie

Levensschetsen van vooraanstaande Indonesiërs

bedoelt op beknopte en populaire wijze de jongere Indonesiërs en ook het Hollandsche volk bekend te maken met het leven en werken der Indonesische voormannen.

Over de „Levensschets van Pangéran Noto Dirodjo” door S. Suryaningrat schreef *De Haagsche Post*:

„... Deze levensschets van een der meest uitnemende Indische edellieden is door den heer Suryaningrat geschreven met een voorbeeldige voornaamheid. Liefde, eerbied en wijsheid voelt men achter de zinnen, maar zij zijn door een natuurlijken eenvoud zoo betoemd, dat alle rethorische verheerlijking is vermeden. En zelfs als men hier en daar merkt, dat het vuur onder de asch smeult, wanneer aan den edelen Indonesiër door den Nederlandschen ambtenaar onrecht is aangedaan, weet de biograaf een toch zoo begrijpelijk fel woord in te houden.

Over de „Levensschets van Mas Atmodirono” door R. van Sandick schreef *De Hollandsche Revue*:

„... Opgenomen in de serie „Levensschetsen van vooraanstaande Indonesiërs”, moet men ook dit boekje een groote betekenis geven, omdat door zijn verschijning de Westerling, die nog zoo zonderling over Indië en zijn bewoners denken kan, kennis kan maken met een der uitnemende mannen van de inheemsche maatschappij”.

G. J. R. VAN DER GAAG & ZOON
GROENMARKT 27
TELEPHOON No. 2512

□ □ DROGERIEN □ □ CHEMICALIËN □ □
□ DEPOT DER MEEST BEKENDEN BINNEN. □
□ EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS □ □

Donderdag namiddag, 22 Juni, hebben wij het genoegen gehad in de Residentie-bioscoop de keuring bij te wonen van de Suriname- en de Curaçao-film. De Suriname-film, waarover wij het hier uitsluitend zullen hebben, mag over het algemeen een succes genoemd worden. De film, die naar wij vernamen, 800 M. lang is, werd in drie kwartier afgedraaid. Van sommige stukken liet de lichtsterkte te wenschen over, terwijl het in Suriname toch werkelijk niet aan zonlicht ontbreekt. Misschien is daar nog wat aan te doen, voordat de film publiek vertoond wordt.

De rivieropnamen zijn de mooiste, schitterend de gedeelten, die de stroomversnellingen en water-vallen te zien gaven. Prachtiger natuurtafereelen zullen hier wel nimmer aanschouwd zijn en wij twijfelen er niet aan, of deze deelen van de film, waarin wij de Boschnegers in al hun kracht en vaardigheid zien bij het op- en afgaan der vallen in hun ranke korjaan, zullen de algemeene bewondering opwekken.

Men zij er op bedacht de film langzamer, veel langzamer af te draaien, om geen verkeerden indruk van de verschillende bedrijven, die opgenomen zijn, te weeg te brengen. Zóó snel als men dat zag, gaat b.v. het uitsleepen van zware houtblokken uit het bosch niet. Bij langzamer afdraaien zal het geheel zeker winnen.

Voor hen, die Suriname uit eigen aanschouwing kennen, was de vertooning een aangename herinnering. Wij hopen, dat de film overal in den lande zal vertoond worden en dat het publiek van de noodige belangstelling zal doen blijken. Men klaagt terecht over de weinige bekendheid van de kolonie in het moederland. Men heeft nu de gelegenheid, iets van het mooie land te zien. Wij zouden in overweging geven, na de verkiezing een afzonderlijke vertooning te geven voor de leden der Tweede en Eerste Kamer, gedachtig aan de klacht van den Gouverneur van Suriname bij zijn openingsrede van de Koloniale Staten op 9 Mei j.l., dat ook in de Staten Generaal de kennis van de kolonie te wenschen overlaet.

Als de heeren het maar de moeite waard vinden aan de uitnoodiging gevolg te geven!

Curaçao.

Autonomie.

Over de verwerping der gelijkstelling hebben wij verleden week het onze gezegd. Hetgeen hier volgen gaat, staat buiten die verwerping, heeft eene algemeene bedoeling, al geeft het votum van den K. R. in die zaak ons aanleiding tot deze beschouwingen.

De gemachtigde van den Gouverneur heeft in den loop der beraadslagingen aanleiding en gelegenheid gevonden voor de opmerking, dat het bestuur zich zal genoopt zien om, wanneer artikel VII door aanneming van het amendement uit het ontwerp wordt gelicht, de noodige stappen te doen, om deze materie bij Koninklijk Besluit te doen regelen.”

Die opmerking achten wij te betreuren: als dreigement onwaardig, als mededeeling zonder meer weinig kiesch. En dit te meer, waar de uitlegging van art. 180 Rr., het — zij het o.i. onjuiste — argument der oppositie niet aangevochten werd.

Art. 48 Rr., waarop de gemachtigde van den Gouverneur zich stilzwijgend beriep, is ten slotte de dood voor alle zelfbestuur en het is haast onbegrijpelijk, dat in 1901 de uitbreiding, die het eerste lid van dat artikel gegeven heeft, aan het beginsel, toen reeds neergelegd in de bepaling, die nu het tweede lid uitmaakt, bijna algemeene instemming verworven heeft.

Duidelijkheidshalve drukken wij dit artikel hier nog even af:

Behoudens de regelingen, bedoeld in het tweede lid van artikel 106 (rekening der koloniale uitgaven en ontvangsten bij de wet of koloniale verordening) en in de artikelen 169 (belastingen id.) en

Wed. G. STREITWOLF
Noordeinde 105, 's-GRAVENHAGE, Tel. H. 2413

GUMMI SPONSEN
SPONSEN ZAKKEN
BADMUTSEN

Landgoederen, Boerderijen, Villa's

Commissiehandel en Beheer

G. C. A. DIJK - APELDOORN
Koningstraat 45 Telefoon 60

172 (geldleeningen id.), kan elk onderwerp, wettelijk volgens dit reglement bij koloniale verordening plaatselijke keur is of kan worden voorzien, in den geregeld bij Koninklijk besluit, genomen den vorm, bij de Grondwet van het Koninkrijk voorgeschreven voor algemeene maatregelen van bestuur.

De Koloniale verordening of plaatselijke keuring in wier onderwerp wordt voorzien bij de wet, bij een Koninklijk besluit als bedoeld in het eerste lid van dit artikel, vervalt op het oogenblik, zoodanige wet of zoodanig Koninklijk besluit de kolonie begint te werken.

Leest men de geschiedenis van beide bepalingen bij Bordewijk na, dan ziet men, dat in het bijzonder gedacht is aan conflicten tusschen Gouverneur en Raad, die ingrijpen van de Kroon zouden schadelijk maken. De heer van Kol is destijds hiertegen te velde getrokken en kwalificeerde dit als een hand geeft, weer terugneemt met de andere als „voor de helft autonomie en voor de helft absolutisme.”

Ook voor zoover wij weten, heeft deze bepaling meer dan in Curaçao in Suriname aanleiding tot ontevredenheid gegeven. Wat Curaçao betreft, inneren wij aan de onderwijsverordening, wettelijk door den K. R. het neutraliteitsbeginsel ook voor het onderwijs aan de bijzondere scholen werd voorgeschreven, wat toen tot eene regeling bij K. R. heeft geleid.

Wanneer men de grondwetsherziening op stuk leest en haren geest naspeurt, dan komt men tot de slotsom, dat, waar men de autonomie bepalen versterken, eene bepaling als de gewraakte daarmee in geenerlei opzicht te rijmen is. Onwettig minder het bepaalde in het eerste lid van artikel, wordt de regeling van de inwendige aangelegenheden van Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao overgelaten aan aldaar gevestigde organen, op de wijs bij de wet vast te stellen, tenzij bij de wet de bevoegdheid tot regeling van bepaalde onderwerpen of voor bepaalde gevallen aan de Koning is voorbehouden.” Aldus het tweede van art. 61. De Koning kan dus slechts inbrenging maken op de autonomie, wanneer en voor zoover de wet Hem daartoe de bevoegdheid geeft. Men geneigd dit aldus te lezen, dat eene algemeene wet dit voor bepaalde onderwerpen kan doen en tevens eene bijzondere wet voor bepaalde gevallen noodig is.

Is deze opvatting juist, dan rijst de vraag, zoo'n laatst bedoelde wet tevens de richting van de regeling zal kunnen aanwijzen, of den Koning moeten vrijlaten?

De historie der bepaling schijnt naar eene lossing in andere richting te wijzen. In de M. v. toch kan men lezen, dat de regering onder bepaalde gevallen ook brengt een conflict tusschen Gouverneur en K. R. als het algemeen belang regeling dringend eischt. Hier wordt dus bedoeld eene algemeene machtiging van de Kroon voor bepaalde gevallen.

Het is duidelijk, dat op die manier, als inderdaad in dien geest eene wettelijke regeling tot stand komt, het geheele nut der grondwetsherziening opzichte van de koloniale autonomie problematisch wordt. Het is dan ook zeer te hopen, dat de Regering op die gedachte alsnog terugkomt.

H. C. Horn Linie-Indië.

De H. C. Horn Linie te Flensburg, welke een geregeld maandelijkschen dienst onderhoudt tusschen Hamburg, Antwerpen en West-Indië, heeft het plan opgevat, bij voldoende aanbod van lading in 't vervolg ook de haven van Rotterdam aan te doen. In 't bijzonder zullen in de West de volgende havens worden aangehoopen: Santo Domingo, Haiti, Curaçao. (Nederl.-West-Indische eilandengroep), Venezuela en Columbia. De eerste afvaarten hebben plaats gehad vanaf Hamburg op 11 April met het Waldtraut Horn, op 11 Mei met het S. Ingrid Horn en op 11 Juni met het s. Ingrid Horn.

Firma AUG. SAVELKOUL

Heerenkleeding naar Maat

Indische Uitrustingen

BATAVIA - BANDOENG - SEMARANG - SOERABAYA
AMSTERDAM, Singel hoek Heiligeweg.

Vraagt geïllustreerden Catalogue.

Zeebaboe's en Jongens beschikbaar.

Te bevragen in „PERSINGGAHAN”

Advies-Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden
v. Boetzelaerlaan 2 - Tel. Sch. 248

nomen en hem een geschenk aangeboden. Eene algemeene huldigingscommissie deed twee dagen hetzelfde.

Voor Rusland.

Het garnizoen heeft meer dan f 1000.— voor de Russische kinderen bijeengebracht.

Aruba.

De heer Eman is tot landraad gekozen.

Red „D”.

Er zijn nieuwe booten geprojecteerd voor deze lijn, in hetzelfde type als de reeds hier dienstdoende, maar dan van grootere afmeting. De nieuwe booten zullen meten 6000 tot 7000 ton, meer dan het dubbele der Caracas, de grootste der tegenwoordige vloot. (A. d. C.)

De staking.

De C. R. K. V. B. en het stakingscomité zijn begonnen bij de burgerij gelden in te zamelen tot het vormen van een weerstandskas. Aldus de Amigoe.

Scheepvaart.

April: 78 zeilschepen, netto 12.221 M², 95 stoomschepen, netto 208.138 M².
1922: 352 zeilschepen, netto 54.624 M², 383 stoomschepen, netto 883.451 M².

Verbetering.

In ons vorig nummer staat, dat de heer Statius Muller, voorzitter van den Kolonialen Raad, nog steeds in de kolonie vertoeft, dit moet zijn buiten de kolonie.

Uit den Verren Vreemde.

De belastingdruk in Britsch Indië.

De algemeene roep om groote bezuiniging in de uitgaven der Britsch-Indische regering heeft officieel uiting gevonden door de zending van een vertegenwoordiging van den Br.-Indischen handel naar den onderkoning te Simla. Aan haar hoofd stonden de heer C. W. Rhodes, voorzitter van de Associated Chambers of Commerce, en de heer Purshotamdas Thakurdas, voorzitter van Indian Merchants' Chamber and Bureau; zij waren vergezeld door 4 Europeanen en 4 Indiërs, verschillende Kamers van Koophandel vertegenwoordigende. De audiëntie werd den 30en Mei verleend. In het schriftelijk aangeboden adres werd voorop gezet, dat de commissie bekend was met het besluit van de Legislative Assembly ter instelling van een comité van bekwame deskundigen, om een onderzoek in te stellen naar alle mogelijke middelen om tot bezuiniging en inkrimping te komen bij het centraal bestuur, teneinde tot verlichting te komen van de drukkende belastingen, de commissie kende ook de keuze van den onderkoning, gevallen op lord Inchcape, als voorzitter van dit Retrenchment Comité. Indien zij nu toch een audiëntie bij Zijne Excellentie verzocht, was dit, omdat zij het zich tot plicht rekende nog eens scherp te doen uitkomen hoe zeer het belang van handel en nijverheid de beperking van de gouvernemental uitgaven noodzakelijk maakt.

Wie verwacht mocht hebben door de mondelinge uiteenzetting veel nieuws te vernemen, werd teleurgesteld. De heer Rhodes, uit Calcutta, wees erop, dat vermoedelijk voor den eersten keer Indiërs en Europeanen, handelsmannen, samen opgingen tot de regering om een gemeenschappelijk belang te bepleiten. Handel en nijverheid kunnen niet tot bloei komen door aftappen van 't volk, maar alleen door zijn welvaren. Te ver gaande belasting drukt ook op 't geduld der massa; de ondervinding heeft reeds geleerd, welk gebruik agitators hiervan maken, en hoe dit voor 't land ook weer vermeerdering van financiële moeilijkheden betekent. Het departement van financiën heeft wel eenige neiging aan den dag gelegd om tot bezuiniging te komen, maar niet is gebleken, dat de andere departementen van de noodzakelijkheid zijn doordrongen. Als concreet voorbeeld noemde hij alleen de Delhi blunder. De stichting van die dure hoofdstad werd als een dwaasheid voorgesteld, welke nog verergerd zal worden, indien daarheen tal van instellingen overgebracht worden, waarvoor elders gunstiger voorwaarden van bestaan en ontwikkelen aanwezig zijn.

De heer Thakurdas, uit Bombay, op zijn beurt 't woord voerende, zette ook de zich opringende noodzakelijkheid uiteen tot vermindering van den belastingdruk en tot samenwerking van allen in en buiten Indië om hiertoe bezuinigingen toe te passen, maar in 't concrete kwam hij ook niet tot het voorleggen van een schema. Hij wees op 't resultaat

Dans-Instituut NICK H. WISSE

Gediplomeerd Dansleeraar
PASSAGE 19 DEN HAAG

Club- en Privaatlessen
in de Moderne Dansen

Privaatlessen aan Heeren met medewerking van Dame (assistente).

Vallichtingen dagelijks van 2-4 en 7-10 uur.

Instituut „VAN WIJNGAARDEN”

Centrale School voor M.U.L.O. Jongens en Meisjes.
7de Schuifstraat 332 (Duinoord), Den Haag.

Ald. A (6 leerjaren) opleid. H.B.S., Lyceum en Gymnasium
Ald. B (3 leerjaren voor leerlingen boven 12 jaar). Opleiding voor verschillende examens.

Schoolgeld f 60.— tot f 100.— per jaar.

Wetenschappelijke klassen, ruime lokalen, Centr. verwarming, Electr. verlichting.

Antwerpen 4 dagen later. Goederen worden door doorconnossement aangenomen naar: Santo Domingo-City, Sanchez, Puerto Plata, Cap Hait, Matines, St. Marc, Port au Prince, Aux Cayes, Cayenne, La Guayra, Puerto Cabello, Curaçao, Maracaibo, Puerto Colombia (Baranquilla) Cartagena.

De firma Kuyper, van Dam en Smeer te Rotterdam is door bovengenoemde stoomvaartmaatschappij aangesteld als haar vertegenwoordigster voor Nederland. (A. d. C.)

De „Maracay”.

Dit mooie stoomjacht heeft Maandag 1 Mei een nieuwe lijn geopend, welke onze haven in verbinding brengt met alle Oostelijke havens van Venezuela, wat allicht ons wat vrucht aanbrengt, vooral de oogstmaanden van koffie, cacao, suiker, etc. Van hier verrok het jacht naar Pto Cabello en zet zijn reis voort langs La Guaira, Guanta, Cumaná, Porlamar, Carupano, eventueel ook Rio Caribe, Cristobol, Colon en Trinidad en keert langs den zelfden weg naar Curaçao terug. (A. d. C.)

St. Maarten.

In eene correspondentie in de Amigoe lezen wij, dat de eenige jaren terug door den gezaghebber van St. Maarten aangekochte plantage Belvedere alweer aan de gouvernemental wege te koop aangeboden wordt. Verder een verslag van de herdenking van Prinses Juliana's verjaardag onder leiding van mej. Slot-Houwer, het hoofd der openbare school. Er werd een voorstelling gehouden, waarin eenige dialogen in korte tooneelstukken en twee „tableaux vivants”, n.l. de Engelenwacht en de Nederlandsche Vrijheid, werden gegeven met pianobegeleiding. De kinderen en jonge dames hebben zich zeer goed aan hun taak gekweten. Deze voorstelling droeg een echt nationaal karakter. In „de Nederlandsche Vrijheid” kwam 't Hollandsch idee uitstekend op de voorgrond. Het doel om de vaderlandsliefde bij de jeugd meer aan te kweken werd bereikt. De dank aan mejuffrouw Slothouwer! Moge zij een goede kracht onder ons volk wezen! Een woord van lof voor de dames Gumbs en Buncamper, die de voorbereiding der voorstelling op zich namen. De dergelijke voorstelling, bij gelegenheid van de Koninginnefeest, zou niet ongepast zijn. Wij hopen dan het woord goed, dat wij hier nu zoo veelvuldig gebruiken, naar den overtreffenden trap te kunnen voeren. Den dag daarna werd er in de Methodistkerk alhier een buitengewone godsdienstige oefening ter eere van de Prinses gehouden, waartoe de ambtenaren door den Zeer Eerw. heer Darrell door tusschenkomst van den heer Gezaghebber der Bovenwinden werden uitgenoodigd. Degenen die tegenwoordig waren hebben naar een mooie preek van de woorden „Wat zal toch dit kindeken wezen?” Lucas 1-66, geantwoord. Wij willen niet in bijzonderheden treden, zijn dominé Darrell heeft werkelijk uitgemunt. Zijn preek was logisch, democratisch, waar en zelfdierlijk indrukwekkend en zielsverheffend. Zowel de voorstelling als de godsdienstige oefening werden door den H. E. G. heer Gezaghebber der Bovenwinden en diens gade, alsook door het meerendeel der ambtenaren bijgewoond.

„Ondersteuningsfonds Nederlandsche Antillen”.
De heer M. R. Menkman van de „K. W. I. M.” is tot bestuurslid benoemd.

De Gouverneur

Op 16 Mei II. voor eenige dagen naar Bonaire gegaan, in gezelschap van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst en van den administrateur van financiën.

Dokter Ferguson

In Maandag 12 Juni II. hier te lande aangekomen met de Venezuela.

In het St. Elizabeths-gasthuis heeft de R. K. gezetelijkheid met de zusters van den dokter, die jarenlang bijna dagelijks daar werkte, afscheid ge-

Wafelfabriek • Dessertwerken D. L. SCHEEPMAKER HAAG (Holland).

Iets voor Fijnproevers.

Vraagt bovenal

SCHEEPMAKER's Fijne Wafels en Dessertwerken

SCHEEPMAKER HAAG

BESCHIKBAAR.

Tagore's Opvoedingsidealen

door NOTO SOEROTO

Met 5 illustraties Prijs . . . f 2.20

Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren
en bij de Uitgeefster

. . . Een boekje, als een vreemde bloem, waaraan wondere geuren ontzweven, deze Idealen van Tagore over opvoeding, in het stille woudheilgdom van Shanti Niketan opglanzend, dat stille oord, waar de vrede zelve schijnt te wonen. Er ruischt iets in deze idealen, als de melodie van een lied, in vreemde taal gezongen, dat heel uit de verte tot ons komt, ons dwingt tot stilstaan, tot luisteren; dat ons ontroert met een zonderlinge ontroering, half genot, half smart . . . (ELISE SOER in „De Tijdspiegel”).

Uitgave van „Hadi Poestaka”

Boekhandel en Uitgeversmaatschappij

Prinsestraat 47 Den Haag Tel. H. 474

WANNEER GIJ

Dames- of Heeren-Kleeding wilt laten Oppersen, Repareeren, Keeren, Moderniseeren, Vermaken, opnieuw Voeren, onzichtbaar Stoppen, kortom wat gij maar wilt, ga dan naar

Kleermakerij „UNICUM”

Anna Paulownastraat 30a, Tel. M. 947
DEN HAAG

De prijs wordt steeds VOORUIT bepaald.

Confiserie en Chocolaterie Royales

J. A. Krul

Salon de Rafraichissements

NOORDEINDE 44 DEN HAAG

AÇOKA

Drama in vier bedrijven door G. GONGGRIJP
 Bandversiering van SOERJOWINOTO
 Prijs ingenaaid f 3.40 Gebonden f 4.90
 Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren
 en bij de Uitgeefster

Uit de persbeoordelingen:

„... Het Nederlandsche volk zou zichzelf te kort doen, indien het Açoka niet vasthield en het tot zijn blijvend bezit maakte als een zijner uitnemende scheppingen.”

(L. J. M. Feber in *De Maasbode*.)

„... De brandende vragen van onzen tijd hebben grooten invloed op het werk uitgeoefend, en menige gedachte uit het Açoka-drama, de hoofdlijn niet het minst, loopt parallel aan de stroomingen, die in het geestelijke leven van onze dagen aandacht eischen. Deze Açoka-figuur is een mensch. Een mensch, bewogen door machtige driften, ontroerd door diepe en smartelijke gevoelens, aangeraakt door verheven wijsheid.”

(Herman Middendorp in *De Nieuwe Gids*.)

„... Hier is al dadelijk de distinctie, die wij op het toneel zoo ongaarne missen. Açoka, de hoofdfiguur, is een menschelijke koning — ware hij in onzen tijd geboren, men zou hem wellicht voorzitter van den Volkenbond hebben gemaakt — doch hij is geenszins een gekroond democraat of president van de republiek. Hij blijft — eere den schrijver — Majesteit, in den besten zin.”

(Top Naeff in *De Amsterdamer*.)

„... De groote rijkdom van dit werk ligt in zijn idealiteit; de geestelijke ontroering is een adel er van. Als men bij dit werk vergelijkt al hetgeen gemeenlijk voor Nederlandsch toneelwerk doorgaat, dan voelt men direct wel een hooge vlucht de heer Gonggrijp heeft genomen.”

(Johan Koning in *De Hollandsche Revue*.)

Uitgave van „Hadi Poestaka”

Boekhandel en Uitgeversmaatschappij

Prinsestraat 47 Den Haag Tel. H. 474

Wanneer U

PERIODIEKEN

wilt uitgeven, wend U dan tot ons. Wij zijn daarvoor speciaal ingericht en kunnen derhalve voor

goede en tijdige aflevering

zorg dragen. Desgewenscht verzorgen wij voor U de

Administratie en Expeditie

Onze rotatiepersen staan gereed voor uw **grote op-lagen**, onze prima snelpersen voor die tijdschriften, waarbij het vooral op **kunstdruk** aankomt.

N.V. Drukkerij Ten Hagen
 Nobelstr. 20, Den Haag, Tel. H. 474 & 475

WISBRUN & LIFFMANN

Veenestraat 35-37 - Tel. 2593 - Den Haag

DAMES MODEARTIKELEN.
 ZIJDEN STOFFEN, FLUWEELEN, KANTSTOFFEN.
 ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.

BALARTIKELEN.

der Washington-conferentie, waardoor besparing op bewapening verkregen kan zijn, hij drong er op aan dit voorbeeld verder te doen doorwerken.

De belasting vraagt in Indië per hoofd 6-1-18 Rs., tegen 3 Rs. in 1913. De productie en 't inkomen zijn niet verdubbeld. 't Toelaatbare maximum moet geacht worden overschreden te zijn. Spr. zoekt de oorzaak in de eerste plaats bij de toenemende uitgaven voor defensie-maatregelen. 't Leger wordt op een sterkte gehouden, berekend op den strijd tegen een eerste rangs Europeesche mogendheid; dat is een verkeerde grondslag, die dadelijk moet worden verlaten. Hij ontried ook verdere uitgaven te doen voor de voltooiing van Delhi en wees op noodeloze uitbreiding van hooge waardigheidsbekleeders bij het provinciaal bestuur.

De onderkoning, lord Reading, zette, in zijn antwoord, een instemming voorop, met de zienswijze, dat gestreefd dient te worden naar evenwicht tusschen gewone uitgaven en aanneembare raming der inkomsten. Om het verbroken evenwicht te herstellen, moet in de eerste plaats gedacht worden aan de inkrimping der uitgaven. Bij alle departementen wordt nagegaan wat in deze richting te bereiken is. Onder voorbehoud van 't in den goeden gang houden van bestuur en beheer, wordt overigens niets en niemand ontzien. De aanwijzing van een zoo bekwaam man als lord Incheape tot voorzitter van het bezuinigingscomité geeft een waarborg van gelijkheid; het voornemen, om hem bekwaam mannen, van veelzijdige werkzaamheid, terzijde te doen staan, wijst ook op den ernst waarmee de zaak aangevat wordt. Het comité zal volle vrijheid van onderzoek krijgen over alles wat met de regeeringsmachine in verband staat. Lord Incheape kan niet voor October in Indië aankomen, maar een voorbereiding is reeds in vollen gang en heeft zelfs reeds tot eenige praktische resultaten geleid. Er is hier en daar al te besnoeien. Vraagstukken als de bouw van Nieuw Delhi en de militaire uitgaven zullen vrij onder de oogen worden genomen.

Intusschen vestigde Z.Exc. er toch ook de aandacht op, dat men de oorzaken indachtig moet blijven, die ongunstig op den financieelen toestand inwerken, samen te vatten in na-oorlogwezen, waarbij de onlusten in Malabar en de grenswoelingen zich hebben komen voegen. Ongeduld kan ook een politieke fout zijn. Bij de vergelijking van de bedragen der Indische leningen met die der Britsche mag niet uit 't oog worden verloren, dat de eerste productief, de oorlogsleningen van 't moederland daarentegen inproductief zijn. Zoo is er meer, waardoor de positie van Indië minder slecht is, dan men haar wel eens voorstelt, maar dit alles neemt niet weg, dat de belastingdruk momenteel zwaar is en om vermindering vraagt.

Na hetgeen wij onlangs aan de Indische pers ontleenden over het Nieuw-Delhi-vraagstuk, behoeft de verzekering hier wel niet gegeven te worden, dat geenszins alle bladen instemmen met het door de deputatie naar voren gebrachte advies, om het afhouden van de nieuwe hoofdstad te staken. Dit zou, op de door ons bijgebrachte gronden, juist als een onverantwoordelijk wegwerpen van geld beschouwd worden.

Aan de mogelijkheid van bezuinigen op de militaire uitgaven wordt blijkbaar niet getwijfeld. Maar daar reeds tot het instellen van een comité, onder bekwaame leiding en met ruime bevoegdheid tot onderzoek, besloten was, en daar de missie der handelskamers eigenlijk geen concrete aanwijzingen bezorgd heeft, ziet men in haar optreden geen daad van beteekenis. Betreurd wordt de late aankomst van lord Incheape, waardoor de kracht, die van de leiding moet uitgaan, zich eerst na een half jaar zal doen gelden, terwijl ook de begroting voor het volgende jaar intusschen weer moet worden opgemaakt, zonder dat iets van beteekenis is volbracht.

De Spaansche Marokko-politiek.

De Spaansche ministerraad heeft besloten onverwijld een einde te maken aan de militaire operatiën in Marokko. Dit besluit is in Spanje vrij algemeen gunstig ontvangen. Het is vooral te danken aan de besliste houding van den minister van financiën Bergamin, die zijn collega's overtuigde, dat voortzetting van den strijd op een financieel bankroet moest uitloopen.

Zoodra de opperbevelhebber, generaal Berenguer, er in geslaagd zal zijn den leider der vijandelijke stammen, Raisoeli, tot in de bergen van Boehassen terug te dringen, keert hij naar Madrid terug, vermoedelijk voor goed.

De wijze van handelen van Spanje in zijn zône in Noord-Afrika zal voortaan op zeer gewijzigde beginselen berusten. De beperkte militaire actie zal worden aangevuld door het stelsel der *pénétration pacifique*. Alle aanvalsplannen tegen Abd el Krim worden opgegeven, vredelievende overreding zal den Spaanschen invloed diep in het Rifgebied moeten doen doordringen. Konden de militaire operaties, zoals de Spanjaarden ze aanwendden: groote opzet, verslapping, groote overvalling door de inboorlingen, weer bestraffing met grooten opzet, verslapping, enz., enz., konden deze militaire operaties niets dan teleurstelling brengen,

Stoomvaart-Maatschappij „NEDERLAND”

AMSTERDAM.

Passagiers- en Vrachtdienst

van Amsterdam via Southampton, Genua, Port-Said naar SABANG, BELAWAN-DELI, SINGAPORE, BATAVIA, SEMARANG en SOERABAJA, vice versa.

ERNEST CASSUTT

Tandarts

Prins Mauritsplein 3
 (vroeger Frederik Hendriklaan)

SPREEKUR alle werkdagen van 9 tot
 (verlaagde tarieven) en 1 tot 3 uur

TELEF. SCHEV. 61

de nu gevoede illusies zullen evenmin aan groote verzoeken kunnen beantwoorden.

De door generaal Sylvestre geleden nederlaag heeft gezag van de inlandsche hoofden zeer versterkt; wat raal Berenguer daarna bereikt heeft is niet van groot teekenis geweest. Raisoeli is wellicht zelfs bereid om een beetje terug te trekken, om tot het spoedige van de hoofdmacht der Spanjaarden mee te werken. de Rifbewoners zullen zich daarna als volkomen onafhankelijk gaan beschouwen, zij zullen niet toegankelijk voor vredelievende aanzoeken van Spanje om dit zijn te laten uitbreiden, of om tot vermeerderde vreesamenwerking te komen. Integendeel, 't verblijf der Spanjaarden in de kustzône zal hun een doorn in 't oog blijven. Zij zullen den vreemdeling ook van daar willen verdriven.

Er is slechts te kiezen tusschen twee stelsels: 1°. dadelijk vermeerderen, onder bestuur brengen en bezet houden van Algerië en Fransch Marokko, ter linker en ter rechterzijde van 't Spaansche gebied leeren, dit kost meer en meer geduld dan de Spanjaarden beschikbaar kunnen stellen; 2°. het geheel verlaten van het gebied; dat zou het verstandigste zijn, maar de nationale trots verzet hiertegen.

Spanje zal dus geen van beide stelsels kiezen. 't Zal ven hinken op twee gedachten en, in die halfheid dubbelslachtigheid, eeuw in, eeuw uit, blijven offeren, der een bevredigend resultaat te bereiken.

Levant-Tanger.

Juli, voor velen een vacantie-maand, belooft belang besprekingen over de Levant en Tanger; of die besprekingen ook belangrijke uitkomsten beloven, dat is daar nog niet gezegd. De samenkomst der vorige week van Franschen met den Engelschen premier te Londen tot de beslissing geleid, om in de vacantie een bijeenkomst te beleggen, waarin, behalve Frankrijk en Engeland, Italië en Spanje zullen meespreken over de richting van 't gewenscht is de oplossing der voormelde kwestiesturen.

De legers van Griekenland en Angora staan wél tegen elkander, maar geen van beide schijnt vooralsnog gevoel tot den aanval over te gaan. Angora wil wel nemen aan de voorgestelde besprekingen te Ismid, ter werking van de in Parijs opgestelde beginselen, doch der zich door iets gebonden te achten. De onderzoeken naar de beschuldigingen van wreedheden op de moeders heden begaan zijn in vollen gang. De moeilijke vraag bestaat: wat te doen, als een betrokken partij zich naar een uitspraak wenscht te voegen? Laat dit alles eens een maand broeien en laat ieder, van zijn zijde, aan te nemen houding nog eens kalm overwegen; de slachman wint al veel, al wint hij niet dan tijd.

Mededeelingen.

Van het Dagelijksch Bestuur der Vereniging van WERKKRACHTEN TEN BEHOEVE DER KOLONIËN.

Oost- en West-Indische werkgevers hier te lande worden uitgenoodigd om, wanneer in de vervuld van betrekkingen moet worden voorzien, hiertoe mededeeling te doen aan het Informatiebureau der Vereniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Haag.

JAARVERSLAG VAN HET HOOFDBESTUUR OVER 1921

1. Algemeene toestand.

Deze is niet onbevredigend; hij toont althans geen spiegeling van dien in de gewone maatschappij, waar nagenoeg elk gebied de hoog opgaande golven eener overdrukkende malaise moeten worden weerstaan. De Vereniging „Oost en West”, in kalmer getij, kon haren rustig en onbelemmerd voortzetten. Meermalen mochten — en nu ook weer van Overheidswege door financieel steun voor hare instellingen — van elders doorslaan blijken van instemming met haar streven en erkenning haren nuttigen arbeid erlangen. In het feit dat, ondanks de slechte tijden, het ledental toenam, ligt het bewijs van hare levensvatbaarheid; de ervaring leert, telkenjare dat haar werk niet zou kunnen worden ontbeerd dan groot nadeel van die velen, voor wie ze een vrangbaan voor wie ze bemiddelend optreedt, aan wie ze voorlichting verstrekt, en wie ze, op verscheidene wijze, de zoo menigzakelijke kennis bijbrengt omtrent die uitgestrekte streken onder den evenaar, welke, vereenigd met het gebied in Europa, het Nederlandsche rijk uitmaken.

2. Leden en begunstigers.

Als gezegd, nam het aantal leden toe. Bedroeg dit

N. LOEB - DEN HAAG

NOORDEINDE 109-111

KLEEDING EN MEUBILEERING
 OP TERMIJNBETALING

Bevelen ons beleeft
aan voor levering
van alle soorten
Brandstoffen

N.V. Brandstoffenhandel v.h. F. BREURE & ZONN
 Telefoon M. 1880 en M. 3331
Waldeck Pyrmontkade 88 - Den Haag

Stookt onze
1^e soort
Turfbriketten

December 1920 2880, op 31 December 1921 was het bedrag gestegen, een toename alzo van een kleine 100. Neemt men in aanmerking dat dit cijfer verkregen is, zeer begrijpelijk, als gevolg der abnormale tijdsomstandigheden, ongewoon vele afschrijvingen moesten worden geboekt, dan mag met voldoening op dit resultaat worden worden.

Zelfde kan niet worden gezegd ten aanzien der bestuurskosten. Tegenover de aanwinst als zoodanig van eenige handelslichamen, staat de afschrijving van andere zakenbelang een verderen steun aan de Vereeniging te danken. Met een betuiging van erkentelijkheid aan de leden, koesteren wij den wensch dat, spoedig, een zoodanige kentering in het maatschappelijk leven moge intreden, dat de heengegane wederom genegen en in staat zijn met hunne jaarlijksche bijdragen tot de Vereeniging terug te keeren.

Hoofdbestuur.
 De jaarlijksche Algemeene Vergadering van 18 Juni, te Rotterdam gehouden, werden de leden, die aan de beurt aftrading waren, herkozen, terwijl door het bedanken van den heer J. H. Calmeyer te Apeldoorn en Mr. Dr. C. F. van der Meer te Amsterdam, de vacante zetels werden ingenomen door mevrouw A. Dyk-Bruyn van Rozenburg en den heer G. Calkoen.

Over het aanvaarden van de functie van secretaris van de Vereeniging, trad de heer H. J. A. Raedt van Oldenbarnevelt met het Hoofdbestuur; hij werd als zoodanig, evenals als lid van het Dagelijksch Bestuur, vervangen door den heer F. van Peski.

Op 1 April 1921 was voor het Hoofdbestuur en voor de Vereeniging een bijzonder datum. Mevrouw M. ten Bosch, die zoovele jaren met hart en ziel de bestuurszaken der vereeniging voorstaat, herdacht op dien datum den 7^{den} geboortedag. Dat die dag niet onopgemerkt mocht worden, spreekt van zelf en het Hoofdbestuur besloot ook aan zijne waardeering en erkentelijkheid niting te worden. Het meende dit te moeten doen in een vorm, waarvoor verwacht kon worden, dat dezen door de jarige op 7 April zou worden gesteld en hooft het mevrouw Ten Bosch een lidmaatschap aan der vereeniging „Oost en West”, welke onderscheiding mevrouw Ten Bosch zich zeer wenschte te behouden en waarvoor zij het Hoofdbestuur haren dank betuigde.

Afdelingen.
 Het aantal afdelingen bleef hetzelfde. In de Jaarlijksche Algemeene Vergadering, door den heer Tillemans te Groningen als gast bijgewoond, werd door dezen heer de overzigtelijkheid aangehouden van het behoud eener afzonderlijke afdeling Groningen. Bijaldien de belangstelling aldaar op een hoog punt stond, ware het volgens hem heter een eenvoudiger correspondentieschap te vestigen. Des heeren Tillemans' redenen bekleed betoog maakte, als van zoo bevoegde geleerd, indruk, en ofschoon het Hoofdbestuur in dit opzicht had kunnen overgaan tot opheffing der afdeling Groningen, omdat ook de geldelijke verplichtingen ingevolge art. 11 der Statuten niet waren nagekomen, zoo werd het bij nadere overweging besloten voornamelijk te trachten de afdeling in stand te houden. Daartoe stelde de secretaris persoonlijk ter plaatse pogingen in het werk, met het gevolg, dat hij de uitdrukkelijke toezegging ontving van het bestuur der afdeling zou worden gereconstrueerd, welke gelegenheid tevens de achterstallige contributie-betalingen werden ontvangen. Weliswaar zijn definitieve uitkomsten bij het opmaken van dit verslag nog niet verkregen, doch er bestaat niet de minste reden om te mogen verwachten dat de gedane toezegging der bestuursleden deze afdeling, om dezelve spoedig op de been te helpen, niet binnen korten tijd zal zijn verwezenlijkt.

Vertegenwoordiging in Oost- en West-Indië.
 Aan die vertegenwoordiging zij hier een woord van hulde te danken. De heeren Oudschans Dentz te Paramaribo en van der Meer te Curaçao blijven, niettegenstaande hunne drukke werkzaamheden, de belangen der Vereeniging op uitnemende wijze geheel belangeloos behartigen.

Wat zij in Oost-Indië in niet minder goede handen is, blijkt uit de berichten, en moge ten overvloede hieruit blijken dat de heer Gooszen in 1921 ongeveer 200 leden en bovendien vele begunstigers aanbracht. In midden 1920 begonnen de vrijwel braak liggend terrein daar te lande te bevestigen, ging hij daarmede gedurende dit verslagjaar op voort, en de groote beteekenis dezer Vereeniging, is de heer Gooszen voortdurend doende om, in woord en geschrift op te wekken voor het lidmaatschap aan te sporen, waakt hij in die gewesten voor de belangen der Vereeniging, en doet hij de gewesten zooveel zulks mogelijk is. (De heer G. Gooszen is op 18 April van dit jaar aan de Vereeniging overleden.)

De voorgeschreven vergaderingen van het Dagelijksch

Bestuur hadden, behoudens een enkelé uitzondering, geregeld wekelijks plaats. Hoofdbestuursvergaderingen werden gehouden op 30 April, 18 Juni en 12 November, en de jaarlijksche Algemeene Vergadering op 18 Juni 1921 te Rotterdam.

De notulen dier vergaderingen, behalve die van het Dagelijksch Bestuur, zijn in het orgaan der Vereeniging bekend gesteld.

7. Stichtingen, Commissien en Fondsen.
 A. Persinggahan (Tehuis voor Inlandsche Bedienden);
 B. Inlichtingendienst;
 C. Studie-Commissie;
 D. Commissie voor West-Indië;
 E. Propaganda-Commissie.
 F. Commissie tot bevordering der Nederlandsch Oost- en West-Indische Nijverheid, Kunstnijverheid en Huisvlucht;
 G. Redactie-Commissie van het Koloniaal Weekblad; en
 H. Fonds tot ondersteuning van Personen, Commissien en Instellingen.

De verschillende jaarverslagen worden in het Koloniaal Weekblad afgedrukt; het verslag der Studie-Commissie is bereids verschenen in No. 6 van 9 Februari van dit jaar.

De verrichtingen der West-Indische Commissie vermelden hier in zooverre afzonderlijke vermelding, dat in hare vergadering van 29 October 1921 het belangrijke besluit genomen werd tot de oprichting van een Steunfonds voor Studeerenden uit West-Indië, ten behoeve waarvan de Vereeniging f 100.— beschikbaar stelde.

Ofschoon niet rechtstreeks eene instelling der Vereeniging, zoo mag toch de vermelding van de oprichting van het „Tehuis voor Indische Studenten” Mauritsplein 23, hier niet achterwege blijven. Het Tehuis werd op 25 Maart 1921 geopend in tegenwoordigheid van tal van autoriteiten; ook de Voorzitter en de Secretaris dezer Vereeniging woonde de opening bij.

8. Koloniaal Weekblad.
 Het met ingang van 1 Januari 1921 aangegane nieuwe contract voor 5 jaren met de Firma ten Hagen, waardoor het blad in volle exploitatie kwam bij die Firma, tegen restitutie van f 3000.— 's jaars voor Redactie-onkosten aan de Vereeniging, geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen. Van de bevoegdheid aan den Uitgever toegekend om, ingeval van verlies, het contract vóór 31 December 1921 op te zeggen, werd geen gebruik gemaakt. Diens, ook in schrift, afgelegde belofte om het Weekblad te voorzien van een omslag, kon, ook tot leedwezen van den Uitgever zelf, als gevolg der tijdsomstandigheden, nog niet worden nagekomen.

Wat de lezenswaardigheid van het blad betreft mag gezegd worden dat deze in het afgelopen jaar beduidend is verhoogd.

9. Andere Werkzaamheden en Bijzonderheden.
 Van hetgeen door de Vereeniging in het afgelopen jaar gedaan is, ook op het gebied van Propaganda, (o.m. werden met succes 3 Indische filmavonden georganiseerd, 2 in Bussum en 1 in Schiedam) moge korthedshalve, en ook om herhaling te vermijden, verwezen worden naar de verschillende verslagen harer Stichtingen en Commissien, welke allen zijn of worden afgedrukt in het Koloniaal Weekblad. Intusschen verdienen enkele punten een korte bespreking:

A. Uit Indië werd door de Vereeniging tot verspreiding van volkslectuur de medewerking van „Oost en West” gevraagd en verleend;
 B. De plannen tot organisatie eener Medische Voorlichting voor de Tropen verkeerden aan het einde des jaars in een vergevorderd stadium;
 C. De Voorzitter der Vereeniging adviseerde de Commissie tot voorziening van het tekort aan personeel in Indië;
 D. In het Haagsche Comité voor de Feestviering bij gelegenheid der herdenking van de 25-jarige Regeering van H. M. de Koningin in 1923 nam de Secretaris der Vereeniging zitting;
 E. De Administrateur der Vereeniging, tot 15 September 1921, de heer Raedt van Oldenbarnevelt, werd wegens vertrek naar Indië op dien datum vervangen door den heer W. Filet, gepens. kapitein O.-I. L. Deze nieuwe functionaris vervult zijn taak met grooten ijver, nauwgezetheid en toewijding.

Vermeld worde hier nog, dat de krachtige aansporing door den Voorzitter der Vereeniging op de Jaarl. Algemeene Vergadering tot de afdelingen gericht, om door propaganda het ledental te doen stijgen, en om de contributiën op peil te brengen, bij sommige afdelingen hare uitwerking niet heeft gemist.

In den loop van het verstreken jaar liet het Hoofdbestuur niet na zich te doen vertegenwoordigen bij gelegenheden waar die vertegenwoordiging noodig of wenschelijk werd geacht. Niet zonder succes werd getracht om door tusschenkomst onzer officieele vertegenwoordiging de in

Fa B. SCHOEMAKER
ENGELSCH KLEERMAKERIJ
 29 Westeinde, 's-Gravenhage, Tel. H. 6252

Koopt, wanneer U repatrieert, Uwe Europeesche Kleding NIET in Indië of tijdens de reis. Wij kunnen U onmiddellijk na aankomst in Holland voorzien van het allernieuwste en 't beste.

Dames Afdeling-Bontwerken

BESCHIKBAAR!

Naamlooze Vennootschap
Luxe-Auto Verhuuronderneming
 voorheen P. J. JANSEN.

Eenig adres: **Koninginnegracht 1D.**
 (over Hoofd-Ingang Dierentuin)
te 's-Gravenhage.

Men lette op de Tel.-Nos. H 851 en H 852

Auto's voor Trouwgelegenheden
 en Maand-Auto's

Dag en Nacht geopend

BESCHIKBAAR.

Zijt Gij Abonné

van het rijk Geïllustreerde
 Maandblad

NEDERLANDSCH INDIË
OUD EN NIEUW

Zoo niet, vraag dan gratis proefnummer
 aan bij de Administratie

Nobelstraat 20 Den Haag
 Telefoon H. 474 Telefoon H. 475

Genova en Marseille

Geregelde Koeriersdiensten.
 voor passagiers.

REISBUREAU LINDEMAN.

's-Gravenhage
 Groningen Utrecht

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

Geregelde mail-, passagiers- en vrachtgoederendienst

tusschen de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië.

Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Directiën te Amsterdam en te Batavia.

VLEUGELS, PIANO'S KUNSTSPELPIANO'S ORGELS

REPARATIE - STEMMEN - RUILEN

Speciale Inrichting voor het
gereedmaken voor de TROPEN

GOOSEN & SWAGERMAN
DEN HAAG
BOEKHORSTSTRAAT 149 - TEL. H 2051

BESCHIKBAAR.

N.V. Gogarn's Meublereing-Mij V/H LE COINTRE & CO.

*Ameublementen
Belimmeringen
Gordijnen
Tapijten*

Modelhuis: Noordeinde 64
'S-GRAVENHAGE TEL. H. 8088

BESCHIKBAAR.

FAMILIE-BIOSCOOP

Prinssestraat 40 Telefoon H. 7477

VOORSTELLING

Iederen avond 8 uur

Zaterdag, Zondag en Woensdagmiddag speciale

KINDER-MATINÉE'S

Heerlijke middagen voor de kinderen.

OLYMPIA THEATER

Prins Hendrikplein 3 - Tel. M. 814

Elken Vrijdag nieuw afwisselend
programma.

Doorlopende Voorstelling,
aanvang 8 uur.

Plaatsbespreking kan per telefoon
geschieden.

het buitenland vertoovende landgenooten met het Koloniaal Weekblad te doen kennis maken.

10. Leeszaal.

Van wege het Departement van Koloniën worden geregeld toegezonden, en ter lezing in de leeszaal ten behoeve van de belangstellende leden der Vereeniging gedeponeerd, verschillende boekwerken, jaarverslagen, enz.

Vooreerst verdient vermelding de zeer belangrijke mededeelingen van het Bureau voor de Bestuurszaken der Buitengewesten, bewerkt door het Encyclopaedisch Bureau te Weltevreden; de jaarboeken van het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel in Ned.-Indië; de Jaarboeken van Ned.-Indië; de jaarverslagen van den topografischen dienst in Ned.-Indië; de verslagen van het volkscredietwezen; de verslagen betreffende den dienst der Opium-Regie; het algemeen verslag van het Onderwijs in Ned.-Indië; enz.

In verband met het reeds ter zake in het verslag over 1920 medegedeelde, geeft de toestand der leeszaal geen aanleiding tot het maken van bepaalde opmerkingen en beschouwingen.

Nog altijd moet geconstateerd worden dat het aantal lezers — ongeveer 2 per dag — niet bijzonder groot is, ondanks alle pogingen om de leeszaal meer en meer aan haar doel te doen beantwoorden. De zaal zelve heeft door de aangebrachte decoratie, bestaande uit kunstvoorwerpen van „Boeatan" een gezellig, eenigermate Indisch, aanzien, waar men rustig kan zitten om zich te wijden aan de lectuur van de meest belangrijke tijdschriften en periodieken over Oost- en West-Indië.

Wat op dit gebied bijeen is gebracht is alleszins voldoende den belangstellende een overzichtelijk geheel te geven van onze kennis van en van den toestand van zaken in onze Overzeesche gewesten.

Het spreekt wel van zelf dat in onze leeszaal slechts sprake kan zijn van boeken, werken en periodieken, welke zich niet op een bepaald Indisch-wetenschappelijk gebied bewegen.

Wat dit laatste betreft biedt een stad als Den Haag, met hare bibliotheken op koloniaal Indisch gebied uit den aard der zaak reeds in ruime mate gelegenheid aan.

Van vele samenwerkende vereenigingen en instellingen worden ten behoeve der leeszaal ruil-exemplaren gewisseld.

Voorts verdient vermelding, dat ten gerieve van de lezers beschikbaar zijn gesteld de Encyclopaediën van Oost-Indië (grootte en beknopte) en van West-Indië en een stel woordenboeken ook van de Javaansche en Maleische taal.

Van het Informatie-Bureau

(Heulstraat 17, Den Haag).

MINISTERIE VAN KOLONIËN

De Minister van Koloniën brengt ter kennis van belanghebbenden, dat in 1922 voor eenige studenten in de artseneijerbereiding aan de Nederlandsche universiteiten de gelegenheid bestaat om, onder genot van eene geldelijke tegemoetkoming van f 5000 (vijf duizend gulden) en met geheele of gedeeltelijke vergoeding van collegegelden, te worden opgeleid tot militair apotheker bij het leger in Nederlandsch-Indië, overeenkomstig de regeling, vastgesteld bij beschikkingen van den Minister van Koloniën van 6 Mei 1918, 8ste afdeling, no. 24 en van 2 Februari 1921, 8ste afdeling, no. 95, waarvan kosteloos exemplaren bij het Departement van Koloniën (8ste afdeling) zijn te verkrijgen.

Gegadigden zullen zich onder overlegging van de gevorderde bescheiden vóór 1 Augustus 1922 bij gezegeld verzoekschrift hebben te wenden tot het Departement van Koloniën.

UITZENDING VOOR DEN NEDERLANDSCH-INDISCHEN STAATSDIENST.

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's lands dienst in Nederlandsch Oost-Indië, waarin moet worden voorzien door uitzending vanwege het Departement van Koloniën, bestaat thans gelegenheid tot mededinging:

Ambtenaar bij de rechterlijke macht (Doctorandi in het Nederlandsch recht of in de Nederlandsche rechtswetenschap, die geslaagd zijn in het examen bedoeld bij art. 141, 2de lid, der Hooger-onderwijswet).

Ambtenaar bij den bureaudienst (Doctorandi in het Nederlandsch recht of in de Nederlandsche rechtswetenschap).

Leeraren in de Nederlandsche taal.

Leeraren in de wis- en natuurkunde.

Leeraren in het teekenen (akte Me en Mg).

Leeraren in de geschiedenis.

Leeraren in de aardrijkskunde.

Leeraren in de plant- en dierkunde.

Leeraren in de Duitsche taal.

Leeraren in de Fransche taal, allen volledig bevoegd.

Civiel-ingenieur bij het techn. onderwijs.

Onderwijzer(es) bij het openbaar lager onderwijs.

Onderwijzer met de hoofdkate en lagere akte wiskunde voor het meer uitgebreid lager onderwijs.

Onderwijzer bij het landbouwonderwijs.

Twee directrices bij de militaire hospitalen.

Verpleegster 1ste klasse bij het krankzinnigenwezen.

Verpleegster 1ste klasse voor de militaire hospitalen.

Verpleger 1ste klasse voor de militaire hospitalen.

Verpleegster 1ste klasse voor de operatiezaal.

Opzichter voor den waterstaat en de burgerlijke openbare werken (gediplomeerden).

Opzichter voor de landsgebouwen (gediplomeerden).

Bij den dienst der Staatsspoorwegen:

Opzichter werkplaats voor afd. locomotiefstelplaats en afd. rij- en voertuigbouw en afd. instrumentmakerij.

Bij den dienst der Staatsspoorwegen (in tijdelijken dienst):

Technicus voor electro-zwakstroom.

Gouvernements-accountant in vasten dienst.

Zij, die voor uitzending tot een dezer betrekkingen in Nederlandsch Oost-Indië in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich tot het verkrijgen van inlichtingen wenden tot de 9de Afdeling, onderafdeling B, van het Ministerie van Koloniën.

LEIDER SPOORWEGTELEGRAAFDIENST.

Voor den dienst der Staatsspoor- en tramwegen in Nederlandsch-Indië wordt gevraagd een electro-technicus, die stembij gebreken geschiktheid te worden belast met de leiding van den spoorweg-telegraafdienst.

De vereischten, waaraan de gegadigden moeten voldoen zijn:

1. een leeftijd niet lager dan acht en twintig jaren en niet hooger dan vijf en dertig jaren;

2. ten minste zes jaren praktijk in de zwakstrometechniek;

3. het getuigschrift van te zijn geslaagd in het examen van de afdeling electro-techniek van een middelbare technische school als die te Dordrecht en Middelburg dan wel dat van te zijn geslaagd in het eindexamen van hogere burgerscholen met vijfjarigen leergang;

4. voorts het getuigschrift van het dienstnemen als electro-technicus bij den post- en telegraafdienst of bij der Nederlandsche Spoorwegmaatschappijen.

De uitzending zal geschieden voor den tijd van vijf jaren doch kan gevolgd worden door overgang in vasten dienst. Aan de uitzending is verbonden:

1. vrije overtocht naar Nederlandsch-Indië in de klasse, c.q. ook voor het wettig gezin;

2. eene vergoeding voor uitrustingskosten ten bedrage van f 2250 (twee duizend tweehonderd vijftig gulden);

3. een voorloopige bezoldiging van f 250 (tweehonderd vijftig gulden) 's maands, ingaande met den dag van scheeping tot dien waarop de ambtsbezoldiging ingaat;

4. een ambtsbezoldiging van f 600 (zeshonderd gulden) 's maands, ingaande met den eersten van de maand volgende op die, waarin de benoeming zal hebben plaats gehad en de werkzaamheden zal zijn aanvaard, met 2 driejaarlijksche verhoogingen van f 100 (eenhonderd gulden) 's maands, bij gebleken geschiktheid en goede pligtbetrachting;

5. boven de bezoldiging wordt een duurtetoelag gekend — welke echter naar gelang van de tijdsomstandigheden elk oogenblik voor vermindering of intrekking vatbaar is — ten bedrage van:

f 150 's maands bij eene bezoldiging van f 600 's maands

f 155 " " " " f 700

f 160 " " " " f 800

en hooger;

6. indien de uit te zenden persoon gehuwd is, uitkeeren van een maand ambtsbezoldiging en duurtetoelag, te worden genoten als verhooging van de onder 2 bedoelde tegemoetkoming.

Gegadigden behooren hunne ongezegelde verzoeken ten zoo spoedig mogelijk te zenden aan het Departement van Koloniën, 9e afdeling, onderafdeling B, onderafdeling van eene korte omschrijving van genoten onderwijs, opleiding en levensloop, hunne getuigschriften, klaring en aanbevelingsbrieven en eene omschrijving de thans door hen verrichte werkzaamheden en eene opgave van plaats en dag van geboorte, c.q. ook van den echtgenoot en hunne kinderen.

Zij, die mogelijk in aanmerking komen, zullen worden opgeroepen voor persoonlijke kennismaking en ter goedkundig onderzoek naar hunne lichamelijke geschiktheid voor den Indischen dienst.

Mutaties van 21 tot 28 Juni 1922

Nieuwe Leden.

A. J. Barto, Off. v. Gez. 1ste kl. N.-I. L., Den Haag, deek Pymontkade 111, f 5.

L. van der Est, Oud-Leeraar H.B.S., Den Haag, Marktstraat 79, f 5.

P. Ch. Boland, Inspecteur b. d. Ned. Spoorwegen, Utrecht, Nassaustraat 40, f 5.

A. Herman, Opzichter Plantage Mariënborg, Paramaribo, f 5.

Mej. E. Cretier, Genève, Rue de la Pelouse 6, f 5.

Afschrijven.

K. C. Barkey, Inspecteur Pandhuisdienst, Weltevreden, J. Oosterbaan, Breda, Wilhelminastraat.

Mr. C. P. D. Pape, Den Haag, Prinsegracht 20 (overleden).

Adresveranderingen.

J. C. Quist, Empl. Gouv. Rubberbedrijf, van: Kallote Tajoe naar: Nijmegen, Weurtscheweg 28, f 5 (contributie '22 nog niet betaald).

J. de Nijs, Hoofdopzichter Mijndienst, van: Muntok naar: Apeldoorn f 5 (contributie '22 nog niet betaald).

J. W. Ebbink, Luitenant-Kolonel Int., van: Nijmegen naar: Berg en Dalscheweg 23, naar: Bandoeng, D. v. O.

F. W. Snepvangers, Beheershoutvester, van: Apeldoorn naar: Mariannelaan 19, naar: Weltevreden, Gang Sekretariaat p.a. J. W. H. van Lookeren.

D. E. Zuidhof, Onderwijzer O.-I., van: Haarlem naar: laan 94, naar: Heemstede, No. 9-140.

L. F. Dingemans, Resident, van: Kendal naar: Koningin Wilhelminaplein, van: Weltevreden, Dep. B. B.

J. E. Jasper, Resident, van: Weltevreden, Dep. B. B. naar: Pekalongan.

L. van Koetsveld, Inspecteur van Financiën 1ste klasse, van: Den Haag, Obrechtstraat 279, naar: Malang, f 5.

A. A. Hulshoff, Directeur Centrale Burgerlijke Inrichting, van: Baarn, Julianalaan 5, naar: Weltevreden, f 5.

B. M. Goslings, Conservator Koloniaal Instituut, van: Den Haag, Laan van Meerdervoort 460, naar: Amsterdam, Harmoniehof 46b, f 5 (heeft contributie '22 te Den Haag betaald).

J. Blackstone, Hoofdingenieur B. O. W., Den Haag, Daguerrestraat 148 naar: Obrechtstraat 475.

Mr. E. van Ketwich Verschuur, Groningen, van: Groningen naar: plein 4 naar: Zuiderpark 6.

G. B. van Alsté, Controleur B. B., van: Tamiang naar: Deventer, Kleine Poort 2.

N. BLOM - SCHEVENINGEN
 BEËEDIGD EXPERT
 Badhuisweg 33. Tel. S 3029

Inkoop van Paarden, Brillanten
 en oude Indische Brillanten ::

H. S. VAN HASSELT, NOORDEINDE 94-94a, DEN HAAG
 HEEREN- EN DAMESKLEERMAKER
 Uitsluitend Engelsche Stoffen - Specialiteit Indische Uitrustingen

Vereeniging „OOST en WEST”.
 HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 's-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. Jongelieden. Ouders of Voogden van alle landaarden in Oost- en West-Indië, die gratis hulp wenschen voor het zoeken van kamers of kosthuizen, voor afhaken van boord, voor toezicht op de studie, voor beheer van gelden, enz. ten behoeve van hun kinderen of pupillen, kunnen zich — onder opgave van de noodige gegevens — wenden tot het Bureau der Gedelegeerden der Studie-Commissie. Adres: Prins Mauritsplein 23, Den Haag.

INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstrekkende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.

TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag. Gelegenheid voor Studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië tot logeeren, koffiedrinken en dineeren; logeeren f1.50, noemenmaal f0.75 en diner f1.—. Aanvragen te richten aan den heer J. C. HETINK, Directeur.

TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan”, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Nederlandsch-Indiërs een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17 en de Firma MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 2. Onze Oost. II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.

c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkring en Vooruitzichten.
 I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's.) Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 II. De Geëmployeerde bij de Javasuker-Industrie. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (2de verb. druk.) Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst in Nederl.-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

d. Emancipatie-Toespraak door TH. A. C. COMVALIUS. Prijs: 1 ex. f 0.25, porto f 0.04.
 e. „Ontwaakt”. Ter nagedachtenis aan CORN. W. BLIJD, door TH. A. C. COMVALIUS te Paramaribo. Prijs: f 1.50.

Beleefd verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het INFORMATIE-BUREAU, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Solo, residentie Soerakarta, Java.

Afdeeling 'S-GRAVENHAGE.

Aan het Bureau Laan van Meerdervoort 187, zijn van 10—12 en van 2—4 uur (uitgezonderd Zaterdagsmiddags) inlichtingen te bekomen omtrent de volgende personen die werk zoeken voor:

Lessen in Machineschrijven en Stenografie.
 Dame als Hoofd — of Hulp in de huishouding.
 Kinderjuffrouw in Indië.
 Indische Massage en Manicure, uitsluitend voor Dames en Kinderen.
 Zweedsche gymnastiek, Heilgymnastiek, enz., uitsluitend voor Dames en Kinderen.

Deze inlichtingen zijn ook te verkrijgen op schriftelijke aanvraag.
 Aan bovengenoemd adres zijn ook inlichtingen te bekomen omtrent Families, die zich belasten met de opvoeding van kinderen, omtrent Hotels, Pensions, Inrichting, Medische Hulp, Onderwijs, enz.

C. HOYNG
 SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
 AMSTERDAM - UTRECHT

Kristal - Porselein

VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ. ENZ., uit de Plateelbakkerij „Zuid Holland” te Gouda. 109

MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen.
 Garantie voor gave overkomst.

BESCHIKBAAR.

N.V. Vereenigde Bakkerijen
DE HAAGSCHE BROODFABRIEK
 en
DE OUDE VETTE HEN

Telefoon MARNIX 3820 Telegr.-Adres THEARIO

Fabriek en Kantoor:
Bilderdijkstraat 139

LUXEBROOD- EN BESCHUITFABRIEK

met speciale afdeeling
BANKETBAKKERIJ.

Eigen winkels in alle deelen der stad.

Onder contrôle van het Station voor Maalderij en Bakkerij te Wageningen.

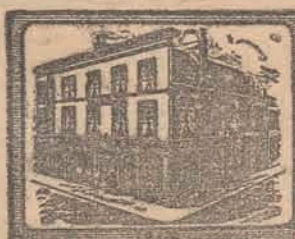
Uitsluitend eerste klasse
MUZIEKINSTRUMENTEN
 SNAREN, enz.
 Inruilen en Repareeren
LANSBERG'S Muziekhandel
 Schoolstraat 23 - DEN HAAG - Tel. H. 7324

VAN STRAALEN MONSIEUR & ERKELENS.
WIJNHANDEL

Hoofdkantoor: ROTTERDAM, Leuvehaven 34, Tel. 2456.
 Bijkantoor: DEN HAAG, Lloydgebouw
 Piet Heinplein, Tel. { M. 3874
 M. 3875

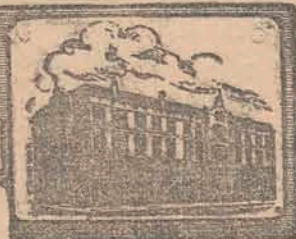
Bijkantoor: DEN HELDER,
 Hoofdgracht 37, Tel. 83.

**Huishoudelijke-
en Keuken-Artikelen.**
Kolen- en Gasfornuizen.

FRANS VAN WIJK & ZONEN

24 VLAMINGSTRAAT - DEN HAAG
TELEFOON 773.

Baden en Geysers.
Gas- en Elec. Ornamenten
Haarden en Kachels.

L. C. JACOBI
's-GRAVENHAGE SOERABAYA
Regentesselaan 123, Tel. M. 1403

Wendt U voor
Koop, Huurkoop, Verhuur
Inruilen, Repareeren, Stemmen
Transport

tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het
meest bekende adres.

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.

Wereldmerk IBACH.

J. P. C. NICOLAÏ & ZONEN
HOF-KLEEDERMAKERS
Dr. Kuiperstraat 2 Tel. H. 3146
's-GRAVENHAGE
Hof-, Rijks- en Gemeenteveranciers

**DE WERELD
IN BEELD**
Verschijnt lichtelijk

JAAR-ABONNEMENT
franco per post of bij den Boekhandel (bij vooruitbetaling)
f 10.40

KWARTAAL-ABONN.
f 2.60

WEEK-ABONNEMENT
20 cent

ADVERTENTIE-TARIEVEN
AAN TE VRAGEN BIJ
DE ADMINISTRATIE.

BUREAUX-ADMINISTRATIE
PRINSESTRAAT 47
(HOEK JUFFR. IDASTRAAT)

„DE WERELD IN BEELD” is het rijkst geïllustreerde weekblad van Nederland; elk nummer bevat minstens 70 kiekjes uit alle landen.

Het stelt U in beeld op de hoogte van al het wereldgebeuren in de afgelopen week; bovendien geeft het een schat van afbeeldingen van al het bezienswaardige uit alle oorden der aarde.

De Hoofdredacteur, de gep. luit. H. C. C. CLOCKENER BROUSSON geeft er geregeld zijn „PENKRASSEN” van vroeger welbekend, en in de rubriek „UIT VEEL BEWOGEN DAGEN” vertelt hij er op zijn eigen boeiende wijze van zijn herinneringen uit de dagen der revolutie in Duitschland.

Voor den tekst hebben vele schrijvers van naam hun medewerking gegeven, o. w. HERMAN MIDDENDORP, THÉRÈSE HOVEN, CHARLES KRIENEN etc.

Proefnummers met fraaien omslag in kleuren zijn te verkrijgen aan alle kiosken en aan het bureau:
PRINSESTRAAT 47 — DEN HAAG.

A. SCHRÖDER & CO.
GROENMARKT 25-26 'S-GRAVENHAGE

Voor het a.s. **BADSEIZOEN**

brengen wij wederom een **pracht-collectie** in

Badcostuums voor heeren, dames en kinderen
Badmantels-gummi-Badmutsen in groote verscheidenheid
Badhanddoeken - Schoenen - Matten
Badzeep en Badzouten

Brengt een bezoek aan „Boeatan
Magazijnen van Ind. Kunstnijverheid

P. B. VAN MOORSEL & CO
Kerkplein 11-12, naast het Hoofdpostkantoor.
Torenstraat 5-6 - Telefoon 2892 - Den Haag

Goedkoopst adres voor het meubeleeren en stoffeeren van woningen

Holland-Canada Hypotheekbank
's-Gravenhage - Winnipeg
Directie: Mr. J. D. P. TEN BOSCH te 's-Gravenhage; J. G. COSTER te Winnipeg